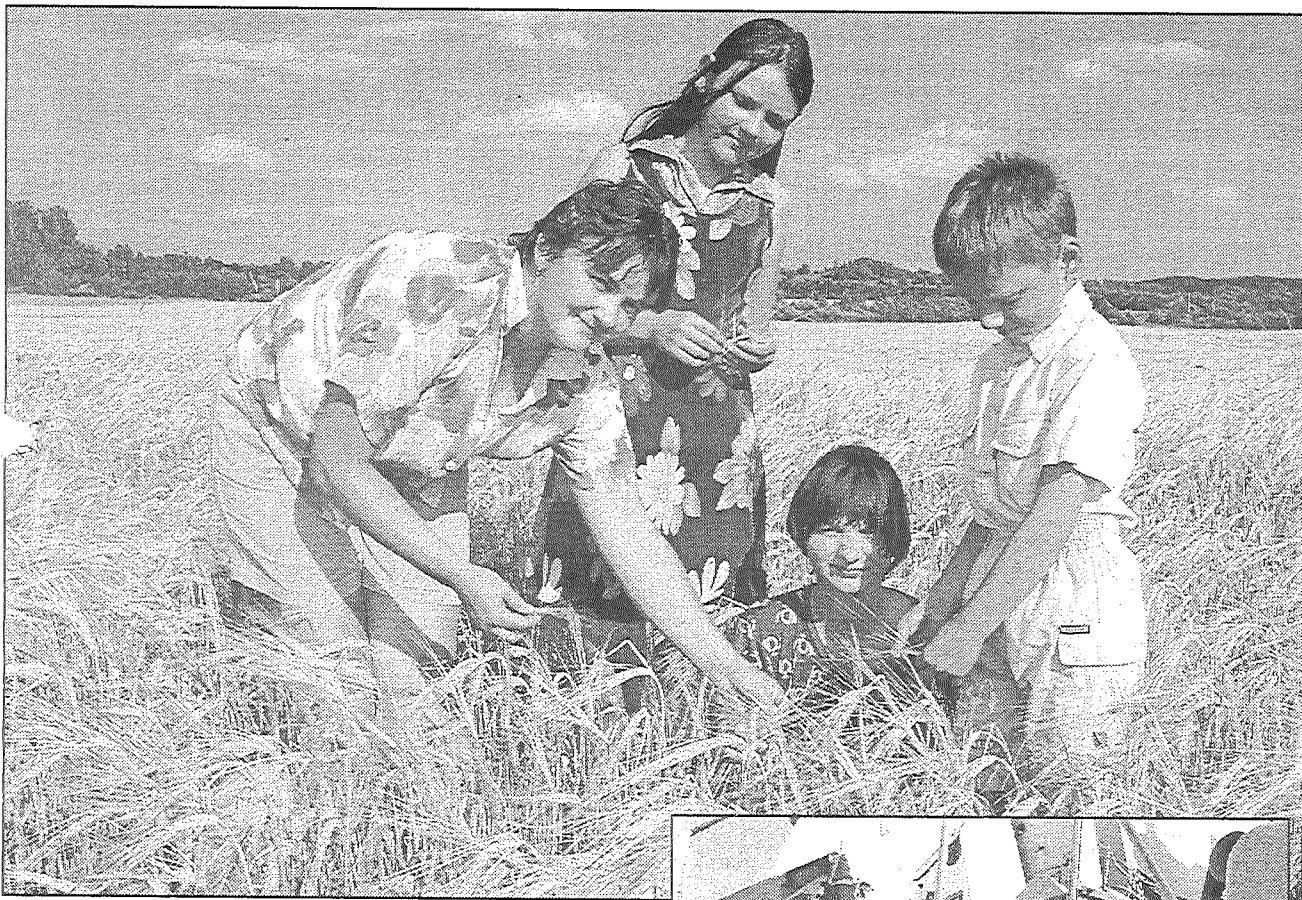

Lauki sveicina ar labības smaržu

● Ivetā Amosova saviem bērniem Ingai, Anitai un Edgaram rāda, kā pēc graudu cietības noteikt, vai labība jau plaujama.

Zemnieki gatavojas uz-sākt labības novākša-nu. Dodies pa kādu ce-lu vien gribi, visur lau-ki sveicina ar labības smaržu, bet zemnieki ar cerībām lēš iespē-jamo ražas daudzumu. Tomēr drūvas šovasar nepriecē ar zeltainu krāsu, bet pārklātas ar tādu kā pelēcīgu apsū-bējumu. Tas radies no pārmērīgi bagātīgajām lietussgāzēm.

Tuvākajās dienās graudau-gu novākšanu cer uzsākt Rie-

biņu pagasta Mālkalnu saim-nieki. Miežu lauks turpat pie mājas kā dzeltens paklājs, līdzens, tīrs, labu ražu sološs. Saimniece Ivetā Amosova stāsta, ka te augot šķirne 'Abava', sēkla pavasarī no-pirkta Viļānu selekcijas staci-jā. Mālkalnu piemājas saim-niecībā audzē arī tritikāli. La-bība paredzēta lopbarībai, jo saimniecība nodarbojas ar cūku audzēšanu.

Šopavasār Mālkalnu saim-nieks Ivans Amosovs nopirka kombainu, tiesa gan — lie-totu, un tagad pirmo reizi ar to izbrauks savos labības

● Ivans Amosovs pēc pāris dienām gatavs uzsākt labības novākšanu. Foto: M. Rukosujevs

laukos. Kombaina sakārtoša-nā ražas novākšanai bija pie-aicināti palīgi. Par darbu viņi

varēs kombainu izmantot sa-vu lauku nokopšanai.

L.Rancāne

«Novadnieka» balvas abonentiem augustā

1. D.Brīce (Galēnu pag., kv. nr. 687544) — IU «Volkovs» veikala dāvanu karte.

2. Eduards Klindžāns (Upmalas pag., kv. nr. 930616) — veikala «Ģimenīte» dāvanu karte.

3. Jāzeps Pļavāns (Rudzātu pag., Jaunšauri, kv. nr. 417210) — SIA «Arka» veikala «Karīna» dāvanu karte.

4. Aleksandrs Mičulis (Stabulnieku pag., K-Mičuļi, kv. nr. 714863) — SIA «Gardums» dāvanu karte.

5. Cakule (Rudzātu pag., Kapinieki, kv. nr. 939373) — z/s «Rūķīši»

veikala dāvanu karte.

6. Valentīna Jaseviča (Aglona, Jaudzemu iela 4-16, kv. nr. 499526) — IU «Komar Karate Klubs Aglona» veikala dāvanu karte.

7. Aija Bitinas (Vārkavas pag., kv. nr. 381602) — «Unibankas» prezentācijas priekšmets.

8. S.Rutkovskis (Riebiņu pag., «Stabulnieki», kv. nr. 714262) — SIA «Salang-Preiļi» dāvanu karte.

9. Valentīna Novičāne (Preiļi, Rīgas ielā 2, kv. nr. 897034) — IU «Paula» torte. (Par tortes saņemšanu

zvaniet pa tālr. 41604, 9403228.)

10. Valentīna Untone (Preiļi, Celt-nieku ielā 6-3, kv. nr. 943217) — «Lattelekom» balva — lietussargs.

11. Maija Kulakova (Līvāni, «Kai-jas», Dubnas ielā 27, kv. nr. 694950) — «Novadnieka» balva — lietussargs.

Dāvanu kartes vinnējušie saņems pa pastu, bet «Lattelekom» un «Novadnieka» balvas redakcijā Preiļos, Aglonas ielā 1.

Ja neesat abonējuši «Novadnieku», jūs to varat iegādāties Preiļos veikalā «Vektra-2» (Celtņieku ielā 2), IU «Volkovs» pārtikas veikalā (Rēzeknes ielā 2), «Kadiķis» (Rēzeknes ielā 36), «Arka» (Daugavpils ielā 66), «Beta» (Brīvības ielā 2) un IU «Vlad» veikalā (Pils ielā 10a).

ZIŅAS

Mediķu algu paaugstinājumam naudas nav

Slimnīcām nav iespējams izpildīt labklājības mi-nistra rīkojumu no 1. jūlija paaugstināt algas me-dicīnas māsām, kā arī nodrošināt prasību par mi-nimālās algas palielinājumu līdz 60 latiem, «No-vadniekam» atzina Preiļu slimnīcas direktors Jānis Anspoks. Slimokasēm nav naudas, ko novirzīt šim mērķim, lai paaugstinātu algas, ir vai nu jāatlaiž no darba aptuveni puse slimnīcas medicīniskā per-sonāla, samazinot pakalpojumu apjomu, vai arī jā-meklē papildus finansējums. Līdzīgu viedokli pau-da arī Līvānu slimnīcas direktore Irāida Glušņono-ka, uzsverot, ka jau tagad slimnīca strādā ar zau-dējumiem, jo reālā gultas dienas vērtība ir krietni augstāka par slimokases finansēto.

Pozitīvi vērtē dienestu darbu plūdu seku novēršanā

Preiļu novada domes izpilddirektors Vilhelms Veleckis «Novadniekam» atzina, ka pašvaldības uzņēmuma «Atvars» darbinieki un ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu nodaļas speciālisti nav pelnījuši pārmetumus pēc pagājušajā piektdie-nā negaidīto plūdu seku likvidēšanas darbiem. Ap-plūdušos pagrabus izstūknēja samērā ātri, tomēr iestāžu un uzņēmumu vadītājiem turpmāk būtu jā-nem vērā speciālistu ieteikums savā saimniecībā iegādāties sūkņi, lai vajadzības gadījumā tas palī-dzētu novērst plūdus.

Vairākās vietās Preiļos bija applūduši arī indi-viduālo māju pagalmi un mazdārziņi. Kādā ūdens stihijas piemeklētā vietā vainīgs bijis pats mājas saimnieks, kas nolēmis ierīkot labāku piebraucamo celiņu un tāpēc grāvi aizbēris.

Gūst panākumus valsts mēroga floristu konkursā

Līvānu bērnu un jauniešu centra (BJC) audzēkne Madara Vuškārniece guvusi atzinību valsts mēro-ga floristu konkursā, kurš notika 29. jūlijā Rīgas Biržas namā. Konkursa «Rīgas gadsimti ziedos» dalībai bija pieteikti divu Līvānu BJC audzēkņu — Madaras Vuškārnieces un Evitas Reliņas — darbi. Pirmajā atlases kārtā Evita ieguva 19. vietu, sa-vukārt Madara 60 jauno floristu vidū bija piektā, tā-dēļ tika izvirzīta konkursa finālam un 15-18 gadīgo dalībnieku grupā ieguva 4. vietu. Konkursa darbus vērtēja dabas zinību skolas pārstāvji, floristu bied-rības biedri un vairāki mākslinieki. Finālistiem bi-ja jāizgatavo ziedu pušķis draugam vai draudzenei, kā arī jāpārsteidz ar izdomu, ziedus noformējot netradicionālās kompozīcijās. Madara Vuškārniece ieguvis arī simpātijas balvu — jauniešu žurnāla «Sīrups» abonementu šim gadam.

Jau piekto gadu nometnē «Smaids»

Jau piekto vasaru pēc kārtas Līvānu bērnu un jauniešu centrs organizē vasaras atpūtas un pie-dzīvojamu nometni «Smaids 2001», kura no 1. līdz 4. augustam notiks Tukuma rajona Engurē pie jūras. Tajā piedalīsies 50 Līvānu novada un Preiļu rajona bērni, pusaudži un jaunieši, kuru vidū būs arī bērni no maznodrošinātām ģimenēm, kā arī bērni ar īpašām vajadzībām. Nometnes dalībnieki dzīvos Engures vidusskolā, atpūtiesies un izklaidēsies, pa-sākuma vadītāja Valentīna Poikāne un koordinatore Marija Vilcāne cer sagādāt ne vienu vien jauku pārsteigumu, piemēram, ekskursiju pa Kurzemi.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijā sākusies labības plauja

Pirmie labības plauju valstī sākuši Zemgales zemnieki, novākti pirmie simti hektāru. Reģiona zemnieki uzskata, ka graudu birums būs mazāks nekā pērn. Pagājušā gada rudenī zemi varēja apstrādāt ar grūtībām, arī iešētie ziemāji nesadīga tik labi, kā gribētos. Pēc šīs vasaras lietavām labība vietām sagūlusi veidrē, graudi nenogatavojas vienmērīgi. Aptuveni 3 — 4 procenti graudu ir izsisti no vārpām, kas rada ražas zaudējumus.

Pēc zemkopības ministra Ata Slaktera aprēķiniem, labības kopraža šogad būs par 1,5 procentiem jeb 13 600 tonnām mazāka. Vienīgi kviešiem prognozē 437 000 tonnu ražu, kas ir par 2,2 procentiem vairāk, salīdzinot ar pagājušo gadu. Šogad labības tirgus intervences kviešiem un rudziem cena, kas atbilst graudu kvalitātes minimālajiem rādītājiem, ir šāda: no 1. augusta līdz 30. septembrim Ls 64, no 1. oktobra līdz 31. oktobrim Ls 67, no 1. novembra līdz 2002. gada 30. aprīlim Ls 70. Vienam labības pārdevējam jāpiegādā vismaz 40 tonnas graudu.

Valsts augšupeju apstiprina komercbanku peļņa

Komercbanku kopējā peļņa šī gada pirmajos sešos mēnešos ir 24,7 miljoni latu. Šis rādītājs par trim miljoniem pārsniedz pagājušā gada pirmās pusē rezultātus. Latvijā ir vairāki desmiti komercbanku, bet tikai viena no tām uzrādījusi zaudējumus — 25 tūkstošus latu. Speciālisti skaidro, ka banku peļņa ilgākā laika posmā nozīmē, ka lielākie klienti spēj atmaksāt savus kredītus, bet tas, savukārt, apliecina visas ekonomikas augšupeju.

Par nīknajiem suņiem lems valdība

Pagājušajā nedēļā Valsts kanceleijā iesniegti grozījumi suņu turēšanas noteikumos, kuru mērķis ir ierobežot turēt, vairojot un ievest Latvijā iespējami bīstamu šķirņu suņus. Šajos Zemkopības ministrijas sagatavotajos grozījumos par bīstamiem atzīti pitbulterjeri, pitbulterjeru jauķeņi, Argentīnas dogi, Brazīlijas fili, Tosa Inu un amerikāņu Stafordšīras terjeri. Kinologi šajā sakarā protestē, jo līdz šim valstī nav veikti nekādi pētījumi, kas apliecinātu, kādu šķirņu suņi vairāk traumējuši cilvēkus.

Francijas prezidents viesojās Latvijā

Pagājušajā nedēļā Latvijā valsts vizītē bija ieradies Francijas prezidents Žaks Širaks. Viņu svinīgi sagaidīja un uzņēma ne tikai Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, bet arī premjers Andris Bērziņš, kurš tajā laikā jau bija atvaļinājumā. Žaks Širaks un viņa pavadoņi, kuru vidū bija vairāki desmiti žurnālistu, ieradās no Lietuvas. Vizītes laikā ticis runāts par NATO, par pirmskara vēstniecības ēku Parīzē. Francijas prezidents uzteicis Latvijas prezidentu Vairu Vīķi-Freibergu par nevainojamo franču valodu ar Parīzes izrunu un esot tādēļ juties Rīgā kā «ziemeļu Parīzē».

Mēslu glabātavas — atbilstoši ES prasībām

Saskaņā ar ES direktīvām Latvijai jāsāk sakārtot mēslu glabātavas. Zemkopības ministrijā izskatītojuši, ka šim nolūkam nāksies tērēt aptuveni 15 miljonus latu. Trešdaļa aptaujāto saimniecību nevar atļauties investēt līdzekļu mēslu glabātavās, bet ceturtdaļa to sāktu gan darīt, ja valsts būtu gatava finansēt vismaz 75 procentus no izmaksām.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

ZIŅAS

LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

Turpinājums. Sākums 28. jūlija numurā.

Piešķir līdzekļus

■ Sakarā ar Līvānu novada pašdarbības kolektīvu dalību dziesmu un deju svētkos «Rīgai — 800» dome piešķir tautas deju ansamblim «Silava» 377 latus transporta izdevumu segšanai un 362,50 latus ēdināšanai. Folkloras kopai «Ceiruleits» transporta izdevumu segšanai 232 latus, ēdināšanai 255 latus.

■ Domnieki atbalstīja Rožupes kultūras nama pasākumu «Kāzu muzikantu un jaunlaulāto saiets», kurš notiks šī gada 17. augustā, un piešķir finansējumu 100 latu apmērā no domes pamatbudžeta.

■ 150 latu piešķirti basketbola sporta nometnes bāzes īres un naktsmitņu apmaksai no 17. līdz 24. jūlijam Saukā, kur piedalās arī Līvānu novada jaunie basketbolisti.

■ No Līvānu novada Turku pagasta budžeta līdzekļiem piešķirti 1000 latu folkloras kopas «Turki» ceļa izdevumu segšanai un dalībai «Labrenča» svētkos Rovfantas muižā Anglijā.

Apstiprina tarifkaciju

No 2001. gada 1. jūnija Līvānu novada pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķīši» pedagoģisko darbinieku tarifkācijas summa ir apstiprināta Ls 1859 mēnesī, noteikts ikmēneša piemaksu fonds Ls

185,90 apmērā pedagoģisko darbinieku darba apmaksai.

Nosaka nomas maksas

Līvānu 2. vidusskolas ēdnīcas zāles izmantošanas nomas maksa noteikta 15 latu par vienu dienu. Noteikta arī autobusa KAVZ - 4944 LAA izmantošanas maksa par 1 km — Ls 0,18 un ziemas periodā — Ls 0,20 par km.

Pašvaldības pārstāvis skolā

Jaunsilavu pamatskolas padomes sastāvā kā pašvaldības pārstāvis ievēlēts deputāts Aivars Smelcers.

Nevar vienoties par štatiem

Daļa deputātu uzskatīja, ka jautājums par Līvānu novada domes personāla sarakstiem nav pietiekami sagatavots izskatīšanai domē, tādēļ ir atliekams. Deputāts Aivars Smelcers pauda neizpratni, ka Turku pagasta komitejas personāla sarakstos iekļauti divi sociālās aprūpes speciālisti, no kuriem viens it kā pildīšot bāriņtiesas locekļa funkcijas. Viņš arī atzina, ka jautājumi, kas skar Turku pagasta iedzīvotāju intereses, obligāti vispirms būtu skatāmi pagasta komitejā un tikai pēc tam domē, kas šajā gadījumā netika darīts. Arī deputāts Andris Vaivodis pievienojās šim viedoklim, pieprasot lēmumu pieņemšanu atlikt, līdz jautājums būs pie-

«Muffis ir tas āmurs, kurš domā, ka naglas ir tikai tāpēc, lai viņam būtu kam sist pa galvu.»

H. Penkevičs

nācīgi sagatavots. Tādējādi tika nolemts izslēgt no Rožupes un Turku pagasta personāla sarakstiem štata vienības — pagasttiesas priekšsēdētājs, sakarā ar vienotas novada bāriņtiesas izveidošanu, taču jaunie personāla saraksti netika apstiprināti. Tika paredzēts finansējums bāriņtiesas funkciju veikšanai Turku un Rožupes pagastos līdz 1. septembrim.

Līvānu slimnīca kā daudzprofilu slimnīcas sastāvdaļa

Deputāti izskatīja Daugavas slimokases reģiona veselības aprūpes attīstības plānu un konceptuāli atbalstīja šo plānu Līvānu novadā. Masterplāns paredz izveidot daudzprofilu ārstniecības iestādes, no kurām tuvākās atrastos Jēkabpilī, Rēzeknē un Daugavpilī, kā arī lokālo slimnīcu Preiļos, taču Līvānu slimnīcas liktenis šādā situācijā paliek neskaidrs, tādēļ pašvaldības deputāti vienojās par principiālu lēmumu uz Līvānu slimnīcas bāzes kā daudzprofilu slimnīcas sastāvdaļas izveidot geriatrijas nodaļu ar 60 gultas vietām, 10 gultas vietas rehabilitācijai un dienas stacionāru ar 10 gultas vietām ginekoloģijai un ķirurģijai, kā arī veidot veselības aprūpes centru.

Ārstu prakšu vietu skaits

Līvānu novada dome at-

balstīja Preiļu rajonā plānoto 27 primārās aprūpes ārstu prakšu vietu skaitu, tajā skaitā Līvānu novada veselības aprūpes zonā — 10, perspektīvā plānojot 11 primārās aprūpes ārstu prakšu vietas.

Ievēlēts bāriņtiesas sastāvs

Līvānu novada bāriņtiesas izveidei bija pieteikti 9 kandidāti, no kuriem divi neatbilda izvirzītajām prasībām. Rezultātā Līvānu novada bāriņtiesa ievēlēta sekojošā sastāvā: priekšsēdētāja — Marija Jansone, bāriņtiesas locekļi — Kornēlija Ivanova, Kristāls, Elita Markote, Māris rīte Pinupe. Par bāriņtiesas locekļiem kandidātiem ievēlētas Ingrida Smelcere un Elizabete Žeimote. Rožupes pagasta komitejai un Turku pagasta komitejai jānodod Līvānu novada bāriņtiesai Rožupes pagasttiesas un Turku pagasttiesas lietvedībā esošo dokumentāciju un arhīva lietas. Pagastos turpmāk darbosies bāriņtiesu locekļi, kas veiks notariālās funkcijas, bet pārējās lietas skatīs novada bāriņtiesa pilnā sastāvā.

Noņem dzīvokļa statusu

Dzīvokļa statuss noņemts 4 - istabu dzīvoklim Līvānu Rīgas ielā 158-17, kur plānots izveidot Līvānu ģimnāzijas internātu.

Sagatavoja G.Kraukle

Pieņem projektus iesniegšanai Reģionālajā fondā

Atsākta projektu pieteikumu pieņemšana līdzekļu pieprasījumam no Reģionālā fonda, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Irēna Saitere.

Sakarā ar to, ka Preiļu rajonam atkārtoti piešķirts īpaši atbalstāmā reģiona statuss, pašvaldībām, zemnieku saimniecību īpašniekiem, uzņēmējiem atkal paveras iespējas uzsākt jaunus uzņēmējdarbības veidus, attīstīt un paplašināt ražošanu.

Lai saņemtu Reģionālā fonda atbalstu, projektu pieteikumu iesniedzējiem jāsaņemto dokumentu pakete, kas apliecina, ka idejas īstenošana ir

reāla un pietiekami izpētīta, ka ir īpaši atbalstāmā reģiona pašvaldības lēmums par projekta atbilstību šīs pašvaldības attīstības plānam un ka tam ir piešķirta prioritāte, skaidroja Irēna Saitere.

Līdz ar Reģionālā fonda līdzekļu pieprasījuma aizpildīto veidlapu jāiesniedz projekta apraksts. Tas nozīmē, ka jābūt sagatavotai informācijai par projekta iesniedzēju un uzņēmuma saimnieciskās darbības raksturojumam (pamatdarbība, tehniskais nodrošinājums), jābūt projekta nepieciešamības pamatojumam (esošais stāvoklis, problēma, tās risinājums, sagaidāmais rezultāts un ieguvums uzņēmumam, pašvaldībai, reģionam). Iesniedzējam jāsaņemto arī projekta realizācijas apraksts pa gadiem, norādot

veicamos pasākumus, paredzētās iegādes un nepieciešamos kredītus līdz projekta realizācijas beigām, projekta paredzēto jaunradāmo, saglabāto un sezonas darba vietu apraksts, kā arī informācija par iepriekšējo sadarbību ar Reģionālo fondu.

Soreiz projektu pieteikumu dokumentu saraksts līdzekļu pieprasījumam ir papildināts. Projekta aprakstā iekļautas sekojošajās sadaļās: saražotās produkcijas vai pakalpojuma tirgus, tirgus paplašināšanas/mārketinga pasākumi, pamatojums jaunu produkcijas veidu ražošanai/pakalpojumu uzsākšanai, to iekļūšanai tirgū; projekta nepieciešamā finansējuma pamatojums, naudas plūsmas aprēķins, kurš pamato uzņēmuma attīstību (un kredīta atdošanu, ja paredzēts

ņemt kredītu); projektā iesaistītie partneri.

Pašvaldību infrastruktūras attīstības vai uzņēmējdarbības veicinošu pasākumu finansēšanas gadījumā papildu jāiesniedz informācija par projekta rezultātā izveidotās/sakārtotās infrastruktūras, izveidotā attīstības centra u.tml. turpmākajiem apsaimniekotājiem un to juridisko darbības formu. Protams, jāsaņemto virkne finanšu dokumentu par pēdējiem trim gadiem. Kredītprocentu finansēšanas gadījumā papildu jāiesniedz kredītliguma kopija vai, atsevišķos gadījumos, nodomu protokols ar kredītiestādi par kredīta ņemšanu, kā arī uzņēmējdarbības plāns kredīta saņemšanai, ieskaitot naudas plūsmas aprēķinus.

L.Kirillova

TREŠDIENAS INTERVIJA

Ar pašreizējo valsts attieksmi pret Latgali nedrīkt samierināties

— Kā vērtējat savas pirmās darba nedēļas Preiļu novada domē?

— Uzskatu, ka pirmās dienas ir samērā dinamiskas, bagātas ar dažādiem jautājumiem. Negribu teikt, ka tie man būtu sveši vai sagādātu pārsteigumu. Tajā pašā laikā domāju, ka ir interesanti.

— Kādi ir jaunās domes galvenie darba virzieni un jautājumi, pie kuru risināšanas ķersieties tuvākajā laikā?

— Svarīgākajiem darbiem jau esmu ķēries klāt. Pirmais — steidzami jārod risinājums problēmai attiecībā uz tūkstoš tonnām mazuta, kas ir paņemtas no valsts materiālajām rezervēm. Otrais — siltumapgādes sistēmas tālāka rekonstrukcija, kas saistīta ar plānā paredzētajiem ceturtās kārtas būvdarbiem un katlu mājas celtniecību siera rūpnīcas mikrorajonā (šobrīd man vēl nav precīzas informācijas, cik tālu pavisājušies darbi). Tad, protams, jādome par Preiļu arodividusskolu, cik ātri mēs to varētu nodot Izglītības un zinātnes ministrijas pārziņā.

Tūlītēju risinājumu prasa arī ikdienas jautājumi. Te es domāju domes strukturālās izmaiņas — domes nolikums, komitejas un tā tālāk. Vārdu sakot, tās ir lietas, kas jāizdara jau pirmajā mēnesī, turpmāk dome varētu sekmīgi strādāt.

— Tautā saka, jauna slota tūri slauka. Kas isti mainīsies domes struktūrā?

— Deputātu skaits jau ir mainījies, līdz ar to pagājušajā piektdienā (20. jūlijā — red.) pieņemts domes lēmums attiecībā uz izmaiņām nolikumā, kas vairs neparedz trīs teritoriālās komitejas. Pašlaik strādājam pie novada domes nolikuma jaunās redakcijas, kur arī būs iezīmēta domes struktūra.

Negribu teikt, ka domē kas tiks speciāli samazināts vai kardināli mainīts. Tomēr domāju, ka domes struktūra būs racionālāka, pārskatāmāka, jo arī deputātu skaits vairs nav divdesmit pieci, bet gan tikai vienpadsmit.

— Tas nozīmē, ka Preiļu novadā būs savādāk nekā, teiksim, Līvānu novadā, kur gan Turkos, gan Rožupē izveidotas komitejas. Kā sev nepieciešamos pakalpojumus varēs saņemt Preiļu novada lauku cilvēki Aizkalnē vai Ličos?

— Aizkalnē un Ličos visas domes iestādes (skola, bibliotēka, feldšeru punkts) pastāvēs. Bet, ja runā par Aizkalnes un Preiļu pagasta iepriekšējām padomēm, kuras bija vienkārši nosauktas par teritoriālajām komitejām, tās noteikti gaida izmaiņas. Mums nav paredzēti nekādi teritoriālo komiteju priekšsēdētāji, būs Preiļu no-

vada domes izpilddirektora vietnieki, kuri būs atbildīgi par savām teritorijām. Tajā pašā laikā domājam atsevišķus amatus apvienot, tā radot lielāku elastību. Tas nebija optimāls variants, ka iepriekšējā domē darbojās piecas komitejas, bet lēmumus vienalga pieņēma novada dome.

— Pirms vēlēšanām jūs izvirzījāt ideju par Preiļiem — Latgales reģiona centru. Kā jūs to panāksiet? Kādus jūs redzat Preiļus un novadu perspektīvā?

— Kad iepriekš izstāsti, ko un kā tu darīsi, parasti nekas nesānā... Ideja isumā ir šāda. Ja Preiļi ir Latgales ģeogrāfiskais centrs, kāpēc gan tie nevarētu būt arī reģionālais centrs? No vienas puses, tam jau ir zināms pamats. No otras puses, tiek strādāts, lai šis pamats nostiprinātos. Pašlaik Preiļos jau ir koncentrētas vairākas reģionālās iestādes. Jāgādā, lai arī pārējās reģionālās iestādes, ko no Rīgas deleģē reģioniem, sev mājvietu atrastu tieši pie mums.

Pēc manām domām, 8. Saeima pieņems lēmumu par teritoriālo reformu, kad pašvaldības tiks koncentrētas. Tas arī būs pēdējais punkts novadu un reģionu veidošanai.

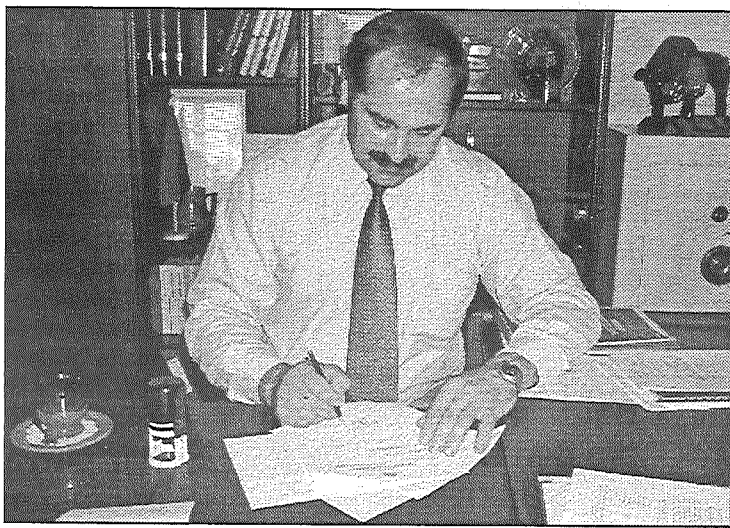
— Kāda nozīme būs politiskajai vienošanās, ko pirms domes priekšsēdētāja vēlēšanām panāca Tautas partijas, Latvijas Sociāldemokrātiskās strādnieku partijas un Demokrātiskās partijas deputāti, jo domes darbs pārsvarā balstās uz saimniecisku jautājumu risināšanu? Vai būs sadarbība ar opozīcijas deputātiem?

— Vienošanās bija balstīta uz to, lai mēs pēc iespējas ātrāk, zinot esošo finansiālo situāciju, ievēlētu domes vadību. Vienošanās tika panākta samērā ātri. Manā skatījumā vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam bija pilnīgs pamats jau no 14. jūlija jebkurā dienā sasaukt domes pirmo sēdi nevis novilcināt līdz pēdējai dienai, kā to atļauj likums.

Es neuzskatu, ka savienības «Latvijas ceļš» deputāti ir opozīcijā. Arī 20. jūlija domes sēde parādīja, ka man ir taisnība. Piemēram, lēmumi par teritoriālo komiteju darbības izbeigšanu tika pieņemti vienbalsīgi. Jau pirms vēlēšanām teicu, ka tūlīt tās kaislības norims. Pilsētā un novadā ir pietiekami daudz darāmā, lai strādātu nevis nodarbotos ar politiku.

— Kāda būs domes stratēģija parādu dzēšanā?

— Pilnīga skaidrība ir par kredītsaistībām, kas noslēgtas ar Valsts kasi. Bet ir parādīgums, ko iepriekšējais domes priekšsēdētājs parakstījis 17. jūlijā, ar SIA «Baltijas realizācijas centru» par

● Preiļu novada domes priekšsēdētāja Jāzeps Šņepsta darba diena sākas ar dokumentu parakstīšanu. Foto: M. Rukosujevs

summu 127 tūkstošu latu apmērā. Protams, tas man nekādu sajūsmu nerada. Jādomā, no kādiem līdzekļiem šis parādsaisības varētu segt. Pieņemts lēmums lūgt šī līguma likumību izvērtēt prokuratūrai. Gribu vienīgi to, lai turpmāk neparādītos nekādi citi dokumenti, kas apgrūtinātu domes darbu, jo arī bez šī līguma ir nesamaksāts par darbiem, lai sagatavotos Trīsziņģu spēlēm — stadiona segums, «Cerības» remontdarbi.

— Kāda būs jūsu nostāja Preiļu rajona padomē?

— Esmu par konstruktīvu sadarbību. Jau notikusi pirmā apvienotā komiteju sēde. Dažu jautājumu risinājumam es nevarēju piekrist, jo neredzēju pamatu pozitīvai attieksmei pret lēmumu projektiem. Savu nostāju formulēju padomes sēdē, kura notiks trešdien (šodien, 1. augustā — red.). Man ir grūti iedomāties, ka varētu veidoties veiksmīga rajona attīstība bez sadarbības ar Preiļu novada domi, jo tā vairs nav tikai pilsēta, bet arī divas lielas lauku teritorijas.

Līdz ar to, uzskatu, rajona padomei vajadzēs vairāk rēķināties ar Preiļu novada domes attieksmi pret izskatāmajiem jautājumiem. Mani uztrauc tas, ka jau pirmajā darba dienā saskāros ar rajona padomes atbildīgu darbinieku klajiem meliem. Domāju, ka vienam otram rajona padomes darbiniekam noteikti būs jāmaina darba stils. Man sadarbība melu formā ne ar vienu institūciju nav pieņemama.

— Kā Preiļu novada dome turpinās informēt savus iedzīvotājus par pieņemtajiem lēmumiem? Kad Preiļu pilsētas domi vadīja Vladimirs Ivanovs, bija vienošanās reizi mēnesī «Novadniekā» atvēlēt lappusi domes ziņām. Bet šī iniciatīva drīz vien apsīka.

— Nedomāju, ka Preiļu novada domei būtu kas slēpjams par lēmumiem vai jautājumiem, kas iz-

20. jūlijā Preiļu novada domes pirmajā sēdē par domes priekšsēdētāju tika ievēlēts deputāts no Tautas partijas saraksta JĀZEPS ŠŅEPSTS. Ņemot vērā sabiedrības lielo interesi par pirms un pēcvēlēšanu notikumiem novadā, aicinājām nu jau bijušo 7. Saeimas deputātu un kādreizējo «Preiļu siera» vadītāju Jāzeps Šņepstu uz interviju, negaidot tradicionālās simts dienas, ko parasti ikvienam jaunam vadītājam piedāvā, lai iepazītos ar situāciju un noskaidrotu prioritātes.

Runājot par uzņēmējdarbību, es nesāku strādāt plaukstošā rūpnīcā. Tieši otrādi — uzņēmums bija praktiski bankrotējis, cilvēkus masveidā atlauda no darba, visi gaidīja likvidāciju. Tagad šis uzņēmums ir lielākais siera ražotājs un eksportētājs valstī, koncentrē ap sevi mazākos piena pārstrādātājus, līdz ar to nostiprina savas pozīcijas. Ņemot vērā pirmā pusgada rezultātus, «Preiļu siera» pašlaik ir jau trešais lielākais valstī iepirkta piena apjoma ziņā, ne maz nerunājot par Latgali. Neto apgrozījums pirmajā pusgadā par vairāk nekā miljonu latu pārsniedz visu novada domes budžetu.

Saeimā es biju vienīgais no Preiļu rajona. Triju gadu laikā esmu parlamentā maksimāli darbojies. Reģionālās iestādes taču vienkārši tāpat, ka patik Preiļu nosaukums, šurp neviens nesūta. Kā veiksies domē? Darba ir daudz, daudz būs jāstrādā. Bet viss ir izdarāms. To varēs redzēt pēc trijiem četriem gadiem. Noteikti zinu, ka tad man darbs būs jāmaina, jo tikai pārmaiņās cilvēks var kaut ko izdarīt un panākt.

— Vai ģimene ir priecīga, ka tagad vairāk laika varat pavadīt mājās?

— Jūtas ir dalītas. Mājās centos būt arī, neskatoties uz to, ka darbs bija Rīgā. Triju gadu laikā esmu ar mašīnu nobraucis 300 000 kilometru. Protams, tagad būs vairāk iespēju būt kopā. Tajā pašā laikā bērniem ir grūti saprast motivāciju, kāpēc esmu no Rīgas atnācis strādāt atpakaļ uz Preiļiem.

— Vai jums neliekas, ka Rīgā daudziem ir pavisam cita saprašana par to, kas notiek lauku rajonos?

— Drīzāk viņiem vispār nav saprašanas par situāciju laukos, nevis cita saprašana.

— Ko mēs šādā situācijā varam darīt?

— Vajag vairāk tādu «traku» cilvēku kā Šņepsts. Tādu, kas var aiziet uz Rīgu, var atnākt atpakaļ. Tādu, kas veido viņiem saprašanu — adekvātu esošajai situācijai. Šo pāris gadu laikā esmu saskāries ar Rīgas ierēdņu un samērā augsta ranga amatpersonu attieksmi pret Latgali, kas ir jāpieņem un jāmaina. Bet ar to nedrīkst sadzīvot.

— Liekas, ka galvaspilsētā Latgali uztver tikai kā skaistu ainavu un tīru ezeru zemi, kuru var izmantot vienīgi atpūtai un izklaidei...

— Latgalē ir ne tikai skaista daba, bet arī ražotnes, par kurām Rīga var tikai sapņot. Latgalē ir strādāt gribošī cilvēki. Patiesībā arī rīdzinieku lielākā daļa ir no Latgales. Šīs patiesības vajadzētu atcerēties.

L. Kirillova

LAUKSAIMNIEKIEM

Gaida subsīdijas par eļļas augiem, saņem — par sējplatībām

Kompensācijas maksājumus par graudaugu sējplatībām mūsu rajona zemnieki aprīlī saņēmuši 10 365 latus, bet jūlijā — 78 872 latus. Savukārt par griķiem, rapsi, eļļas liniem zemnieki subsīdijas vēl tikai gaida. Pēc Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes datiem aprēķinātā subsīdiju summa ir 1655 lati, un kopumā rajonā iesēti 110,5 hektāri šo kultūru.

Amatā apstiprina lauksaimniecības pārvaldes direktora vietnieci

No četriem kandidātiem, kas pretendēja uz Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes direktora vietnieka amatu, konkursa prasībām visatbilstošākā izrādījies Ināra Lukaševiča.

Konkurss uz šo amatu notika 10. jūlijā, un šis laiks, kopš Ināra Lukaševiča apstiprināta amatā, viņai bijis gana piesātināts, jo ierasto darbu Aglonas pašvaldībā, kur viņa bija izpilddirektore, ir nomainījuši jauni pienākumi pārvaldē, kas sev līdzī nes būtiskas pārmaiņas. Savu izvēli piedalīties konkursā I. Lukaševiča motivēja ar vēlēšanos darīt darbu, kas kaut nedaudz ir saistīts ar viņas pamatizglītību. Viņa ir absolvējusi Latvijas Lauksaimniecības universitātes Agronomijas fakultāti, strādājusi padomju saimniecībā «Aglona», bet pēdējos sešus gadus aizvadījusi darbā Aglonas pašvaldībā. Sonedēļ jaunieceltā lauksaimniecības pārvaldes direktora vietniece turpina iepazīties ar pārvaldes dokumentāciju un tās darbības principiem.

Ilggadīgos stādījumus ierīko mazāk

Uz subsīdijām produktīvo ilggadīgo stādījumu ierīkošanai (ābeles, plūmes, ķirši, avenes, upenes, jāņogas, ērkšķogas, smiltsērķšķi, aronijas, zilenes, dzērvenes) mūsu

rajonā šajā pusgadā pretendēja tikai trīs saimniecības. Rožkalnu pagastā 4 hektāros iestādīts ābeļdārzs, bet 2 hektāros ierīkoti upeņu stādījumi Upmalas un Aglonas pagastā. Kopumā augļkopji par ierīkotajiem stādījumiem saņēmuši 1818 latus.

Tuvākajās dienās gaida subsīdijas par zālāju šķirnes sēklu

Uz subsīdijām par zālāju šķirnes sēklas realizāciju šogad varēja pretendēt šķirnes sēklu audzētāji, kas 2001. gada I pusgadā realizējuši pašaudzētu sēklu, sākot ar izlases un beidzot ar sertificētām šķirnes sēklām. Subsīdiju apjoms bija 300 lati par tonnu pārdotā timotiņa un 600 lati par tonnu realizētā āboliņa sēklu. Lauksaimniecības pārvalde bija saņēmusi subsīdiju pieteikumus no 11 rajona saimniecībām, aprēķinātā summa ir 10 130 lati, kurus cer saņemt tuvākajās dienās.

Beidz pieņemt subsīdiju pieteikumus no bioloģiskajiem lauksaimniekiem

Līdz 1. augustam Dienvidlatgales RLP varēja iesniegt pieteikumus subsīdijām tie saimnieki, kas lauksaimniecības kultūras audzē, ņemot vērā noteiktu augu sēku un nepielietojot ķīmikālijas. Tādu saimniecību, kurām ir bioloģiskās lauksaimniecības sertifikāts un kuras var pretendēt uz valsts atbalstu, rajonā ir vidēji 20, taču līdz 30. jūli-

jām pieteikumus bija iesniegusi mazāk kā puse — 7 saimnieki. Ar bioloģiskajām metodēm visvairāk audzē graudaugus, kartupeļus, augļukokus un ogulājus, piena un gaļas liellopus, kā arī cūkas. Ekoloģiski tīrus graudus vairāk kā 40 ha platībā, kā arī 44 cūkas audzē z/s «Duncišķi» Rožkalnu pagastā, savukārt z/s «Meldri» ar bioloģiskām metodēm apsaimnieko 53 ha graudaugu sējumu un 1,2 ha augludāru. Atsevišķas saimniecības saņēmušas pat līdz 2,5 tūkstošus latu lielas subsīdijas bioloģiskās lauksaimniecības atbalstam, informē DRLP speciālists Jānis Kivlenieks.

Linus audzē mazāk

Linkopība Latgalē pēdējos gados rūk mazumā, to pierāda arī pieteikumi subsīdiju saņemšanai par šķiedras linu sējplatībām. Mūsu rajonā šajā pusgadā bijuši tikai divi saimnieki, abi no Galēnu pagasta, kas pretendēja uz subsīdijām par 760 latiem. Rajonā šogad iesēti 19 hektāri šķiedras linu.

Par pārraudzībā esošajām govīm un smagsvara jaunlopiem

86 īpašnieki ir saņēmuši subsīdijas par 202 pārraudzībā esošajām govīm, pārskatot 2. ceturkšņa rezultātus, informē lauksaimniecības pārvaldes speciālists Ēvalds Ancāns. Lielāko ganāmpulku īpašnieki dzīvo Rožkalnu, Rožupes, Galēnu, Saunas un Rudzātu pagastos, bet kopējā summa, kas zemniekiem izmaksāta par 2. ceturksni, ir

vairāk kā 11 tūkstoši latu. Par vienu pārraudzībā esošu govī valsts šogad maksā 55 latus. Savukārt par 127 smagsvara jaunlopiem subsīdijās par 2. ceturksni 53 mūsu rajona zemnieki saņēmuši 10 320 latus. Lielākie lopu audzētāji strādā Rožkalnu, Saunas, Rožupes un Jersikas pagastu saimniecībās.

Bitenieki uz subsīdijām vēl nepretendē

Lai gan šī gada subsīdiju nolikumā iedaļā «Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts» ir paredzēta valsts palīdzība tiem saimniekiem, kam ir vismaz 20 bišu saimes, tomēr Preiļu rajonā šogad pretendentu uz šo sadaļu nav. Subsīdiju apjoms ir noteikts Ls 9,6 par vienu bišu saimi, taču obligāts nosacījums ir bioloģiskās lauksaimniecības sertifikāts «Latvijas ekoproducts», kas garantētu ekoloģiski tīru un augstvērtīgu medu. Kā atzīst DRLP speciālists Jānis Kivlenieks, šī prasība ir samērā nosacīta, jo praktiski nav iespējams garantēt tās izpildi. Bite nav gov, ko iespējams piesiet ekoloģiski tīrās ganījās. Minimālais bites lidojuma attālums no stropa ir 3 kilometri, taču tā var aizlidot arī daudz tālāk, tādēļ nav iespējams noteikt, vai medus būs iegūts tikai no ekoloģiskiem bišaugiem. Par to, vai nākošgad bitenieki saņems valsts atbalstu, lauksaimniecības pārvaldē informācijas nav, taču atbalsts varētu saglabāties arī 2002. gadā. Konsultante Zenta Dūda informēja, ka gada sākumā bijusi interese no biškopjiem, tādēļ, iespējams, nākošgad arī mūsu rajonā varētu rasties subsīdiju pretendenti šajā jomā.

Indīgā milzu dille — latvānis

Putni, vējš, tekoši ūdeņi un augsnes apstrādes tehnika izplata dažādu nezāļu sēklas, arī tik bīstamo un grūti nīdējamo augu — latvāni, kurš Latvijā savulaik ievests no Sibīrijas kā vērtīga lopbarība. No nevainīgas zaļbarības latvānis pēdējos gados kļuvis par zemnieku biedu visās Latvijas malās. Par laimi arī valsts līmenī nolemts sākt cīņu ar bīstamo augu, izsludinot konkursu par efektīvāko metodi cīņā ar latvāniem.

Daudzviet latvānis savairojies ceļmalās, mazāk noēnotās meža ieplakās, pļavās. Labi apskatāms tas ir Riebiņu tuvumā, kur milzēns aug pašā ceļmalā. To nav iespējams iznīdēt nedz nopļaujot, nedz iearot augsni, arī ar ķīmiskajām vielām to apkarot ir grūti. Praksē ir izmēģināts raundaps (4-6 litri uz hektāra), taču tas iznīdē tikai sakņus un zaļos dzinumus, savukārt sēklas paliek neskartas un saglabā dīgļspēju. Riebiņu pagasta padomē «Novadniekam» pavēstīja, ka pagaidām latvāņu invāzija nav uzskatāma par traģēdiju, lai gan ceļmalās tie ir krietni savairojušies. Savulaik ir bijuši gadījumi, kad cietuši cilvēki, apdedzinoties ar indīgo sulu, taču pēdējā laikā neviens nav sūdzējies. Nekādus apkarošanas pasākumus pašvaldība vismaz pagaidām neveic.

● Pirms daudziem gadiem no austrumiem ievestais Sosnovska latvānis strauji izplatās Latvijas teritorijā. Mūsu rajonā tas pagaidām redzams tikai dažviet, taču šī auga sēklas dīgļspēju saglabā pat sešus gadus. Foto: M. Rukosujevs

Valsts apdegumu centrā jau griezušies vairāki cilvēki, kas apdedzinājušies ar šī auga izdalīto sulu. Kāds vīrietis šādā veidā ieguvis pat 35% ķermeņa ādas apdegumu. Latvāņa sulas ietekmē iet bojā virsējie ādas audi, nelaimi pavada alerģiska nieze un spēcīgas sāpes. Savdabīgi, ka tūlīt pēc tiešas saskares ar augu cilvēkam neparādās nekādas sūdzības par niezi vai sāpēm, kā tas ir, sadzeldējoties ar nātrēm. Apdeguma

pazīmes parādās tikai krietni vēlāk — slikta dūša, vispārējs vājums, ēstgribas pasliktināšanās, pēc pāris stundām uz ādas apdeguma vietās parādās apsārtums, tad ar šķidrums pildītas tūznas. Visbiežāk cilvēki apdegumus gūst, latvāņus pļaujot vai kā citādi cenšoties tikt no tiem vaļā.

Pieteikumus Zemkopības ministrijas izsludinātajam konkursam no zinātniekiem, kā arī lauksaimniekiem praktiķiem gaida līdz 6.

augustam. Šo augu apkarošana nebūt nav vienkārša, jo to sēklas augsni saglabā dīgļspēju vismaz 4-6 gadus. Izbirušās sēklas sadīgst maksimāli no 6-8 cm dziļuma. Ja latvānis savairojies pļavās vai ganībās, tad tā sēklas atrodas augsnes virskārtā un var uzdzīgt. Šādās vietās latvāni varētu mēģināt nīdēt, pļavu pārorot, apvērsot veļēnu, pēc tam pļavu atjauno, bet lauku nedrīkst atkārtoti pārorot. Latvāņu dīgļstus (vēl dīgļlapu

stadijā) jāapsmidzina ar herbicīdiem, ko lieto sēto zāļu maisījumos pret divdīgļlapju nezālēm. Vēlāk atsevišķus latvāņu dīgļstus iznīdē, apsmidzinot ar raundapu vai cita glifosāta preparātu ar kontakta metodi (apsmērējot latvāni, bet pasargājot kultūraugus). Graudaugu sējumos pret divdīgļlapju nezālēm herbicīdus izsmidzina latvāņu dīgļlapu stadijā. Vislabāk būtu izmantot duplozānu — super, iesaka Valsts augu aizsardzības dienesta speciālists Jānis Āboliņš. Vietās, kur latvāni nevar apkarot ar augsnes apstrādi, latvāņu audzes nīdējamas, augus nopļaujot, tiklīdz augsni sedz lapas, pirms vēl parādījušies stublāji. Nopļaušanas vietās iesaka izmantot arī herbicīdus.

Neraugoties uz negatīvo pieredzi, piemēram, balvēnieši zina stāstīt, ka floristi latvāņus izmantojot dekoratīvajās kompozīcijās, tiesa, tas no pļavas pārņests vēlā rudenī — oktobrī, kad augs vairs neizdala indīgo sulu un nerada briesmas cilvēkiem. Augu kompozīcijās latvānis izskatots ļoti savdabīgi, novietots lielās telpās, tas atstāj majestātisku iespaidu. Neraugoties uz auga dekoratīvo izskatu, kas atgādina milzu dilli, latvānis jāuzskata par nīdējamu augu, jo pretējā gadījumā, drīz tas augs ne tikai ceļmalās un atsevišķās tīrumu daļās, bet ātri vien iegūs pārsvaru pār mūsu kultūraugiem.

Lappusi sagatavoja G. Kraukle

SOCIĀLĀ DROŠĪBA

Kad pienākas maternitātes pabalsts

Visām jaunajām māmiņām un sievietēm, kas gatavojas par tādām kļūt, aktuāla ir iespēja gan pirmsdzemdību, gan pēc dzemdību periodā no valsts saņemt materiālu atbalstu.

Kas ir maternitātes pabalsts?

Gaidot bērniņu, kā arī zināmu periodu pēc dzemdībām, sieviete, kas ir iesaistījusies valsts sociālajā apdrošināšanā, var saņemt maternitātes pabalstu. Pabalsta apmērs ir atkarīgs no sievietes veiktajām sociālās apdrošināšanas maksām pirms tam.

Kādā gadījumā man pienākas maternitātes pabalsts?

Ja strādājat algotu darbu un darba devējs par jums veic sociālās iemaksas, vai arī tādā gadījumā, ja esat pašnodarbināta persona un veicat sociālās iemaksas pati, valsts sociālā apdrošināšana jums paredz pabalstu grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma laikā. Darba nespējas periodā turpinot strādāt, jūs zaudējat tiesības uz maternitātes pabalstu par dienām, kuras šajā periodā esat nostrādājuši.

Kā tiek aprēķināts maternitātes pabalsts?

Maternitātes pabalsts tiek aprēķināts 100% apmērā no vidējās algas, no kuras veiktas sociālās iemaksas. Ja jūs esat darba ņēmēja, tad tam par pamatu tiek ņemta vidējā alga, no kuras tika veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas sešu mēnešu periodā, kas beidzās divus mēnešus pirms mēneša, kurā sākās grūtniecības atvaļinājums. Pēc Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras datiem, pagājušā gada nogalē maternitātes pabalsta apmērs bija Ls 270, ko piešķir vidēji 1,5 tūkstošiem sieviešu valstī.

Cik garš ir grūtniecības un dzemdību atvaļinājums, kurā tiek maksāts maternitātes pabalsts?

Maternitātes pabalsts tiek izmaksāts 56 grūtniecības atvaļinājuma dienas un tieši tikpat ilgu dzemdību atvaļinājuma laiku pēc bērna piedzimšanas. Tātad, 112 kalendārās dienas jums tiks izmaksāts maternitātes pabalsts.

Ja jūs kā topošā māmiņa savlaicīgi — līdz 12. grūtniecības nedēļai — stājaties grūtniecības uzskaitē, izpildot visus ārsta norādījumus, likums paredz, ka jums apmaksāta grūtniecības atvaļinājuma laiks pagarinās par divām nedēļām. Tātad, maternitātes pabalstu jūs saņemsiet par 126 dienām.

Cik ilgi man jānostrādā darba vietā, lai es varētu saņemt maternitātes pabalstu?

Tiesības uz maternitātes pabalstu ir no dienas, kad iegūts sociāli apdrošinātas personas statuss. Pabalstu jums aprēķinās no vidējās

algas, no kuras veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas sešu kalendāro mēnešu laikā. Šis periods beidzas divus mēnešus pirms mēneša, kurā sākās grūtniecības atvaļinājums. Tātad, ja jums grūtniecības atvaļinājums sākas septembrī, tad pabalstu aprēķinās, ņemot vērā vidējo algu no janvāra līdz jūnijam (ieskaitot).

Ja esmu pašnodarbināta?

Ja esat pašnodarbināta persona, tad maternitātes pabalsts jums tiek aprēķināts atbilstoši iepriekšminētiem, no kuriem veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas pēdējo 12 mēnešu periodā, kas beidzās vienu ceturksni pirms tā gada ceturksņa, kurā sākās grūtniecības atvaļinājums. Piemēram, ja jums grūtniecības atvaļinājums sākas septembrī, tad pabalstu aprēķinās, ņemot vērā iepriekšminētos no pagājušā gada jūnija līdz pat šī gada jūnijam (ieskaitot).

Vai varu šo pabalstu saņemt, ja esmu bezdarbiece?

Ja esat bezdarbiece, tad tiesības uz maternitātes pabalstu jums nav.

Cik liels būs maternitātes pabalsts, ja es esmu atbrīvota no darba sakarā ar uzņēmuma likvidāciju?

Ja tiesības uz grūtniecības atvaļinājumu iestājušās ne vēlāk kā 210 dienas pēc jūsu atbrīvošanas no darba, maternitātes pabalsts jums tiks aprēķināts, par pamatu ņemot to darba algu, kāda jums bija pēc uzņēmuma vai organizācijas likvidācijas.

Vai es varu saņemt maternitātes pabalstu, ja par mani neviens nav maksājis sociālās apdrošināšanas iemaksas?

Nē. Tādā gadījumā, ja neesat iesaistījusies sociālajā apdrošināšanā, tad valsts jums varēs sniegt tikai minimālu sociālo palīdzību, pēc kuras jāvēršas vietējā pašvaldībā.

Kāds ir maternitātes pabalsts, ja piedzimst dvīņi vai trīņi?

Ja jums piedzimst dvīņi vai trīņi, tad jūs papildus iegūsiet divas nedēļas apmaksāta dzemdību atvaļinājuma. Tas nozīmē, ka pēc dzemdībām jums būs apmaksāts pabalsts nevis par 56, bet gan par 70 dienām.

Par divām nedēļām jums pagarināsies dzemdību atvaļinājums un pabalsta saņemšanas laiks arī tādā gadījumā, ja grūtniecības laikā, dzemdībās vai pēc dzemdību periodā būs bijuši kādi sarežģījumi. Lielākais laika periods, par kuru vispār varat saņemt maternitātes pabalstu, ir 140 dienas.

Vai maternitātes pabalsts ir tikpat liels, ja gaidu otro bērniņu?

Jā, to piešķir pēc tādiem pašiem noteikumiem. Tādā gadījumā, ja

Par grozījumiem likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu»

20. jūlijā spēkā stājās grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu». Tie paredz vairākas būtiskas izmaiņas sociālās apdrošināšanas jomā. Likumā ir nostiprināts Satversmes tiesas spriedums par tā saukto «deklarētā principa» ieviešanu, tas nozīmē, ka pensijas, pabalsti tiek piešķirti arī tad, ja darba devējs ir uzrādījis darbinieka algu, bet reāli sociālās apdrošināšanas iemaksas nav veicis (pensija vai pabalsts tiek piešķirts atbilstoši peļņitajai algai, bet VID ir jānodrošina parāda piedziņa). 2002. gadā sociālās apdrošināšanas iemaksu likme tiek saglabāta 2001. gada līmenī, neveicot tās pārdali starp darba devēju un darba ņēmēju vienādās daļās, t. i. 2002. gadā likme tāpat kā šogad būs 35,09%, darba devējam un darba ņēmējam maksājot attiecīgi 26,09% un 9%. Grozījumi likumā nosaka, ka:

■ par darba ņēmēju turpmāk tiks uzskatīts arī iecelts uzņēmuma pārvaldnieks, kas, nebūdam darba tiesiskajās attiecībās ar šo

uzņēmumu, veic tā operatīvās vadības funkciju;

■ par pašnodarbinātajiem līdz ar prakses ārstiem turpmāk tiks atzīti arī prakses farmaceiti, prakses veterinārārsti, prakses optometri, kā arī zvērināti tiesu izpildītāji;

■ fiziskā persona, kas gūst ienākumu no personīgās palīgsaimniecības vai piemājas saimniecības un ir reģistrējies kā saimnieciskajā darbībā gūtā ienākuma nodokļa maksātāja un ir sasniegusi pensijas vecumu vai ir I vai II grupas invalīds, netiks uzskatīta par pašnodarbināto;

■ attiecībā uz personām, kuras saņem autoratlīdzību, likums nosaka, ka turpmāk par pašnodarbinātiem, kas pakļauti valsts sociālajai apdrošināšanai, netiks uzskatīti autortiesību mantinieki un citi autortiesību pārņēmji, kā arī tie autoratlīdzību saņēmēji, kuri ir sasnieguši pensijas vecumu vai ir I vai II grupas invalīdi (pieņemojams ar 2001. gada 1. janvāri). Minētajām personām ir jāgriežas Valsts ieņēmumu dienestā pēc savas dzīvesvietas ar iesnie-

gumu par pārmaksāto sociālās apdrošināšanas iemaksu saņemšanu;

■ nekustamā īpašuma apsaimniekotāji (namīpašnieki, zemes iznomātāji) turpmāk tiek pakļauti pensiju apdrošināšanai un invaliditātes apdrošināšanai (līdz šim tie veica sociālās apdrošināšanas iemaksas arī maternitātes un slimības apdrošināšanai). Tādējādi sociālās apdrošināšanas iemaksu likme šīm personām no š. g. augusta ir 30,82% (līdz š. g. jūlijam (ieskaitot) — 32,1%);

■ lai gan pirms likuma grozījumiem tika noteikts, ka no 2001. gada ārvalstu darba ņēmējs pie darba devēja ārvalstnieka sociālās apdrošināšanas iemaksas veic pilnā apmērā, saskaņā ar likuma grozījumiem nolemts atgriezties pie līdzšinējās kārtības, nosakot, ka arī no 2001. gada 1. janvāra līdz 2003. gada 1. janvārim ārvalstu darba ņēmējs pie darba devēja ārvalstnieka maksā tikai darba ņēmēja sociālās apdrošināšanas iemaksu daļu.

Labklājības ministrijas Sabiedrisko attiecību nodaļa

jums ir viens bērns vecumā līdz trim gadiem un jūs atrodaties bērna kopšanas atvaļinājumā, tad, gaidot nākamo bērniņu, maternitātes pabalstu jums aprēķinās no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas — 60 latiem mēnesī.

Vai bērna tēvs arī var saņemt maternitātes pabalstu?

Jā, to var saņemt arī bērna tēvs vai kāda cita persona, kas kopj mazuli mājās. Ja māte to nespēj darīt slimības dēļ, ir atteikusies no bērna kopšanas, mirusi dzemdībās vai 42 dienu laikā pēc tām, bērna kopējs var saņemt pabalstu līdz 70. bērna dzīves dienai.

Vai arī adoptēta mazuļa jaunie vecāki var saņemt pabalstu?

Ģimenē, kas bērnu adoptējusi vecumā līdz diviem mēnešiem, viens no adoptētājiem var saņemt maternitātes pabalstu par 56 kalendārām dienām. Šo pabalstu ģimene var saņemt no pirmās bērna adopcijas dienas.

Vai ir noteikts, cik liels var būt maternitātes pabalsts?

Ar 2001. gada 1. janvāri stājās spēkā grozījumi likumā «Par maternitātes un slimības apdrošināšanu», kas nosaka maternitātes pabalsta lielumu. Dažkārt bija vērojami likuma ļaunprātīgas izmantošanas un nepamatoti lielu pabalstu saņemšanas mēģinājumi, kad sievietēm izdevās pirms plānotās grūtniecības laikā veikt lielas sociālās iemaksas. Tāpēc Saeima noteica sociālās apdrošināšanas iemaksu algas, no kuras aprēķina pabalstu, maksimumu jeb griestus. Šogad šī summa ir 16 000 latu gadā.

Ko nozīmē «iemaksu griesti», un kāpēc tādi ir?

Tas nozīmē, ka noteikta maksimālā summa, cik lielu maternitātes pabalstu varēs saņemt. Šie «griesti» vienai kalendārājam dienai noteikti 50% apmērā no 1/365 no valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu objekta maksimālā apmēra gadā (16 000 latu). Tas nozīmē, ka pabalsta aprēķināšanā vienas kalendārās dienas sociālo iemaksu alga nedrīkst pārsniegt Ls 21,92. Tātad arī pabalsts, kas parasti tiek maksāts par 112 dienām, nedrīkst pārsniegt Ls 2455. Faktiski šie grozījumi attiecas uz jums tikai tad, ja jūsu alga ir lielāka par Ls 667 mēnesī, un kopumā no visām pabalsta saņēmējām tādu ir 1,7%.

Cik ilgā laikā man pabalsts jāpieprasa un kur to var izdarīt?

Pabalsts jums jāpieprasa, skaitot no pirmās grūtniecības atvaļinājuma dienas. Jums to piešķirs desmit dienu laikā, skaitot no pieprasīšanas dienas. Jums jānododas uz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) filiāli, ņemot

līdzī iesniegumu, ārsta izsniegtu darba nespējas lapu B ar darba devēja apstiprinājumu par neierašanos darbā. Ja jums ir vairāki darba devēji, tad darba nespējas lapā apstiprinājumam jābūt no visiem darba devējiem.

Vai maternitātes pabalstu var saņemt bankomātā?

Jā, var. Pabalsta saņemšanas vietu jūs varat izvēlēties, piemēram, pastā vai organizācijā, kas apkalpo VSAA klientus. Var arī pārskaitīt uz norādīto kontu kādā no kredītiestādēm, tikai tad jums tas jānorāda iesniegumā, kuru iesniedzat VSAA filiālē. VSAA var uzzināt visu nepieciešamo informāciju par pabalsta aprēķināšanas un saņemšanas kārtību, kā arī saņemt atbildes uz interesējošiem jautājumiem par bērna piedzimšanas pabalstu, bērna kopšanas pabalstu un ģimenes valsts pabalstu.

Pēc Labklājības ministrijas materiāliem sagatavoja G.Kraukle

REKLĀMA ● REKLĀMA ● REKLĀMA

Baltijas-Amerikas Partnerattiecību programma (BAPP) ir ASV Starptautiskās attiecības aģentūras un Atvērtās Sabiedrības institūta kopīgi finansēts fonds, kura mērķis ir nostiprināt nevalstiskā organizāciju (NVO) profesionalitāti un ilgtspēju, veicināt iedzīvotāju līdzdalību un spējas ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesus, kā arī sekmēt labdarības un dažādu vietēju NVO finansējuma avotu attīstību Latvijā. BAPP darbību Latvijā administrē Sorosa fonds - Latvija.

BALTIJAS-AMERIKAS PARTNERATTIECĪBU PROGRAMMA IZSLUDINA KONKURSUS SEKOJOŠĀS PROGRAMMĀS:

1. NVO ATBALSTA PROGRAMMA

NVO atbalsta programmas ietvaros gaidām pieteikumus no nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa sabiedriska labuma nevalstiskajām organizācijām (NVO), kuras:

- īsteno sabiedrības interešu aizstāvību, iesaistās valsts vai pašvaldības politikas veidošanā un monitorē šīs politikas īstenošanu sabiedrībai nozīmīgu jautājumu risināšanā (piem. korupcija, informācijas pieejamība, cilvēktiesības, mazaizsargāto sabiedrības grupu tiesības, u.tml.);
- veicina sabiedrības līdzdalību valsts/pašvaldību politikas veidošanā, vietējās filantropijas attīstību, dažādu iedzīvotāju interešu grupu sadarbību, t.sk. sadarbību ar uzņēmējiem un pašvaldībām;
- vēlas popularizēt un izplatīt veiksmīgu, jau īstenotu projektu pieredzi citām organizācijām ar mērķi palielināt šo projektu ietekmi, kā arī sekmēt sabiedrības līdzdalību interešu aizstāvībā, brīvprātīgo darbā, u.tml.;

2. ATBALSTA PROGRAMMA NVO KOALĪCIJĀM

- īpaša atbalsta programma paredzēta NVO koalīcijām, kurām ir izstrādāti politikas veidošanas priekšlikumi kādā sabiedrībai nozīmīgā jomā, un kurām ir nepieciešama pieredze un potenciāls interešu aizstāvībai un šo priekšlikumu īstenošanai (skat. atsevišķu nolikumu!).

Abi konkursi notiek vienā kārtā. Pieteikumu iesniegšanas termiņš ir **2001. gada 10. septembris**. Pieteikumu lūdzam iesniegt BAP Programmai Sorosa fonda - Latvija birojā Rīgā, Alberta ielā 13, LV - 1010.

Pirms projektu iesniegšanas pretendenti tiek aicināti iepazīties ar konkursu nolikumiem. Papildus informāciju, konkursu nolikumu un pieteikuma anketas iespējams saņemt visos NVO atbalsta centros, SFL birojā (tālr. 7039241), vai internetā www.bapp.lv.

Saunas pagastā

■ **IZSKATĪTS LIKUMS PAR SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĀTORIEM.** Atbilstoši šim likumam pašvaldībās līdz 1. septembrim jānodrošina sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas uzsākšana. Sakarā ar to, ka pagastā sabiedrisko pakalpojumu apjoms ir mazs, un tie ir saņemami tikai sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, Saunas pagasta padomes sēdē nolēms, ka pievienosies rajona vai novada līmenī izveidotai struktūrai sabiedrisko pakalpojumu regulēšanā.

■ **IZDARĪTAS IZMAIŅAS SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANAS NOTEIKUMOS.** Saunas pagasta padomes deputāti izdarījuši izmaiņas šī gada sākumā pieņemtajai lēmumā, kas noteica, ka pagasta iedzīvotājiem 50 procentu apmērā tiks kompensēti zobu protezēšanas izdevumi. Sēdē nolēms, ka kompensācija arī turpmāk piešķirama 50 procentu apmērā, taču ne lielāka par 50 latiem.

■ **KĀRTĪBA AUTOTRANSPORTA UN SAZIŅAS LĪDZEKĻU IZMANTOŠANĀ.** Padomes sēdē apstiprināts nolikums, kas reglamentē kārtību, kā pagasta amatpersonas izmanto transportlīdzekļus un saziņas līdzekļus. Transportlīdzekļu lietošanai paredzēts noteikts kilometru skaits. Noteikts arī vietējo un tālrunu apjoms, kā arī sarunu ilgums pa mobilo telefonu.

■ **IZMAIŅAS MINIMĀLO ALGU NOLIKUMĀ.** Sakarā ar to, ka kopš 1. jūlija valstī paaugstinātas minimālās darba algas, veiktas izmaiņas pagasta nolikumā par minimālo darba samaksu pašvaldības tehniskajiem darbiniekiem.

■ **RĪKOS SPORTA SVĒTKUS.** Saunas pagastā paredzēts sarīkot sporta svētkus, kuri iecerēti 18. augustā. Pagasta padome apstiprināja svētku rīcības komiteju. Tās sastāvā darbosies Ruta Rožāne, Kristīne Laganovska, Irēna Kužņecova, Emilija Kokorīte, Aivars Strods.

■ **MAKSĀS BIEDRA NAUDU SARKANĀ KRUSTA ORGANIZĀCIJAI.** Sakarā ar to, ka vairāki pagasta iedzīvotāji saņem Sarkanā Krusta organizācijas sniegto humāno palīdzību, pieņemts lēmums samaksāt noteikto biedra naudu — vienu latu no viena cilvēka gadā. Padome biedru naudas maksājumiem piešķir 36 latus, līdz ar to nodrošinot iespēju arī šogad daudzbērnu ģimenēm, pirmās grupas invalīdiem saņemt Sarkanā Krusta palīdzību.

■ **LĪGUMS AR ĢIMENES ĀRSTU STARP-NIECĪBU.** Pēc jaunās kārtības līgumus par feldšeru pakalpojumiem slimokase slēdz ar ģimenes ārstiem, bet viņi savukārt ar pagastu padomēm. Saunas deputāti apstiprināja līgumu ar ģimenes ārsti Bernadeti Belovu par pagastā strādājošo feldšeru pakalpojumiem un darba apmaksu.

Pelēču pagasts

■ **PAGASTTIESAI JAUNA PRIEKŠSĒDĒTĀJA.** Pelēču pagasta padomes sēdē apstiprināta jaunā pagasttiesas priekšsēdētāja Kristīne Kursīte. Uz šo amatu bija izsludināts konkurss, bet pieteicās tikai viena pretendente. Atbilstoši likumdošanai pagasttiesas priekšsēdētājam ir jābūt ar augstāko pedagoģisko, juridisko vai medicīnisko izglītību, kā arī darba vai dzīves vietai jāatrodas attiecīgās pašvaldības teritorijā. Kristīne Kursīte ir Pelēču pamatskolas skolotāja.

■ **SOCIĀLĀ DARBINIEKA PIENĀKUMUS VEIKS SILVIJA ŠNEPSTE.** Pagasta padomes deputāti sēdē apstiprināja arī sociālā darbinieka kandidāturās izvēli. Šos pienākumus veiks Silvija Šnepste, kas līdz šim vadīja kultūras namu un veica dzimtsarakstu nodaļas vadītājas pienākumus.

■ **PAREDZĒTA BĒRNU PIRMSSKOLAS AP-MĀCĪBA.** Pelēču pagasta padomes deputāti pieņēmuši lēmumu par bērnu pirmsskolas apmācību. Paredzēts izveidot vienu apmācības grupu no pagasta teritorijā dzīvojošiem bērniem. Pirmsskolas apmācība tiks veikta Pelēču pamatskolā.

■ **APSTIPRINA INSTRUKCIJU UN NOTEIKUMUS.** Sēdē apstiprināta instrukcija, kas reglamentē kārtību, kādā Pelēču pagasta amatpersonas izmantos dienesta transportlīdzekļus un saziņas līdzekļus.

Apstiprināti arī suņu turēšanas noteikumi pašvaldības teritorijā.

■ **PIEŠĶIR BRĪVĀS ZEMES.** Pagasta iedzīvotājiem piemājas saimniecības izveidošanai no valsts brīvajām zemēm piešķirti astoņi hektāri pastāvīgā lietošanā.

IZGLĪTĪBA

Skolas gaida jaunus audzēkņus

Jaunaglonas arodvidusskola

Jaunaglonas arodvidusskolā šogad notika 56. izlaidums tās pastāvēšanas laikā, un kopumā skolu ir beiguši vairāk nekā 16 tūkstoši audzēkņi.

Šogad Jaunaglonas arodvidusskolu absolvēja 90 audzēkņi, kuri apguva vienu no piecām izglītības programmām: zemessargs remontatslēdznieks, pavārs, lauku mājamatnieks (krāšņu mūrnieks), lauksaimniecības tehnikas mehāniķis, lauksaimnieks.

Tie jaunieši, saka skolas direktors **Visvaldis Kursītis**, kuriem ir patiesa interese un centība, var turpināt profesijas apguvi augstākajās mācību iestādēs. Piemēram, no pērnā gada absolventiem astoņi mācās augstskolās. Darbu atrodot visi, kuri vēlas nopietni strādāt.

Atbilstoši jaunajām mācību programmām skolas laboratorijas un kabinetu tiek nemitīgi papildināti, tomēr aizvadītajā mācību gadā skola neko lielu atļauties nav varējusi. Taču atrasta iespēja papildināt iekārtas tajās laboratorijās, kas saistītas ar zemessarga remontatslēdznieka un ceļu policista specialitātes apgūšanu. Sagādāti mašīnu motoru, tehnisko apkopju agregāti.

Jaunaglonas lauksaimniecības skolas pedagogi turpina izglītoties, pieci no viņiem mācās maģistratūrā. Jau rudenī trīs no viņiem būs ieguvuši maģistra grādu. Arī visi arodapmācības skolotāji ir ieguvuši augstāko pedagoģisko izglītību.

Jaunajam mācību gadam skola uzņem audzēkņus vairākās mācību programmās. Viena no tām ir «Lauksaimniecības tehnika» ar valsts aizsardzības mācības programmu, kurā tiek ietverta zemessardzes militārā apmācība. Šajā programmā jaunieši varēs apgūt vispārējās izglītības priekšmetus, kā arī specialitātē nepieciešamās zinības, kas saistītas ar automobiļiem, traktoriem, lauksaimniecības tehniku, bet atsevišķā kursā — militāro apmācību.

Jau otro gadu skolā uzņem audzēkņus mācībām programmā «Policijas darbs». Jaunieši var iegūt ceļu policista darbam nepieciešamās zināšanas. Apgūstot šo programmu, pirmie divi gadi paredzēti vispārīgajiem priekšmetiem, bet trešajā kursā sākas mācības specialitātē nodrošinātajos priekšmetos: kriminālistikā, policista darbā, ceļu policista darbā un tamlīdzīgi. Šo priekšmetu mācīšanai tiek pieaicināti speciālisti ar atbilstošu policijas darbinieka izglītību, kas iegūta Policijas akadēmijā. Jauniešiem, kas vēlas apgūt šo izglītības programmu, ir jākārto iestāšanās. Šī programma ir populāra un jau pašlaik saņemti iesniegumi no 50 jauniešiem. Grupā var uzņemt 32 audzēkņus.

Minētās programmas ir saistītas ar militāro apmācību, bet izglītības programmā «Ēdināšanas serviss» audzēkņi apgūst pavārmākslu un konditora amata prasmi. Mācoties šajā programmā, trīs gadu laikā audzēkņi iegūst arodizglītību. Tie, kuri vēlas, papildus nodar-

bības var iegūt pilnu vidējās izglītības kursu. Pēc šīs programmas apguves var saņemt divus diplomus — par arodizglītību ar attiecīgo kvalifikāciju, kā arī par vidējās izglītības ieguvu.

Skolā ieviesta jauna četrgadīga izglītības programma «Tūrisma serviss». Mācības tajā dod vidējo izglītību, kā arī zināšanas, kas nepieciešamas tūrisma un tā servisa organizēšanai. Audzēkņi iemācās ne tikai apkalpot tūristus nelielās lauku viesnīcās, bet arī darboties plašāka mēroga tūrisma sfērā.

Jauniešiem tiek piedāvāta arī izglītības programma «Lauksaimniecība», kura jāapgūst divu gadu laikā. Jaunieši kļūst par mācītiem lauksaimniekiem. Šajā izglītības programmā zēni specializējas lauksaimniecības tehnikā, bet meitenes — ēdienu gatavošanā. Viņi mācās lopkopību, agronomiju un tamlīdzīgus priekšmetus. Bez šādas izglītības lauksaimniecības jomā nevar cerēt iekārtoties darbā pie ārzemju fermeriem. Mācībām šajā programmā tiek uzņemti visi gribētāji neatkarīgi no iepriekšējā sagatavotības līmeņa.

Skolas audzēkņi savas jaunrades spējas var attīstīt deju pulciņā, korī, vokālajā ansamblī, bet fiziskās dotības — volejbola, basketbola, vieglatlētikas, smagatlētikas sekcijās. Tām audzēkņu grupām, kas saistītas ar militāro apmācību, ir paredzēti speciālās sagatavošanas pulciņi, kuros viņi mācās karatē un citus cīņu veidus.

Preiļu arodvidusskola

Preiļu arodvidusskolā šogad izlaidums bija tikai vienai grupai — 17 audzēkņiem, kas pēc četrus gadus ilgām mācībām ieguva mazumtirdzniecības komercdarbinieka specialitāti.

Kā pastāstīja arodvidusskolas direktore **Skaidrīte Grigale**, viņi visi ļoti veiksmīgi nokārtoja kvalifikācijas eksāmenu. Pārbaudījumus par vidējās izglītības programmas un speciālo priekšmetu apguvi audzēkņi kārtoja mācību gadu laikā un sesijās, kad beidzās attiecīgā priekšmeta kursa apguve. Protams, vispārīgās izglītības priekšmetos atzīmes bija atbilstošas tai centībai, kādu audzēkņi bija ieguldījuši mācībās iepriekšējos gados. Tomēr skolā ir noteikums, ka diplomu par profesijas apguvi var iegūt tikai tie audzēkņi, kam pārejos mācību priekšmetos atzīmes nav zemākas par četrām ballēm.

Nākamajā mācību gadā skolu absolvēs pavāru konditoru, grāmatvežu un biroja darba organizatoru grupas.

Jaunajam mācību gadam Preiļu arodvidusskola uzņem mazumtirdzniecības komercdarbinieka, pavāra konditora un jaunajā — šuvēju specialitātē.

Mazumtirdzniecības komercdarbinieku sagatavošana ilgs četrus, bet pavāru konditoru — trīs gadus.

Skola seko līdzi pieprasījumam darba tirgū. Skaidrīte Grigale teica, ka jaunā programma šuvēja amata apgūšanai

izstrādāta sakarā ar to, ka Preiļos darbojas trīs šūšanas uzņēmumi un ir pieprasījums pēc kvalificētām šuvējām. Ar vienu no uzņēmumiem skolai noslēgts līgums par mācību telpu un šujmašīnu izmantošanu skolas vajadzībām, par prakses vietu piedāvājumu. Jaunā programma ir licencēta. Pieteikušies profesionāli šūšanas speciālisti, kas varētu vadīt stundas. Tomēr pašlaik par šo profesiju ir visai maza interese, uz to pieteikušies tikai nedaudzi jaunieši. Daļēji tas izskaidrojams arī ar to, ka pašlaik ir krities pieprasījums pēc šī aroda meistariem. Cilvēki lielākoties iegādājas un nēsā gatavus apģērbus, reti kāds jaunu tērpu šūdina. Preiļu arodvidusskolas direktore **Skaidrīte Grigale** skaidro, ka šuvējas apgūs zināšanas par materiāliem, par šūto priekšmetu izgatavošanu, tiks mācītas ne tikai modelēt, piegriezt un šūt, bet arī veikt tehniskas operācijas, kas šuvējām jādara rūpnieciskās šūšanas ražotnēs. Lai jauno grupu varētu atvērt, vajadzīgi vismaz 15 audzēkņi.

Skola gatavojas jaunajam mācību gadam. Kabinetos veikts kosmētiskais remonts. Bet zālē nobeigumam tuvojas kapitālais remonts. Tajā ierīkoti piekariņi, atjaunots sienu apmetums, nomainīti apgaismes ķermeņi, uzlabots grīdas parketa segums. Pamatīgu remontu piedzīvojusi virtuve, kurā nomainīts viss grīdas flīžu klājums. Kapitālo remontu veic uzņēmums, kas šīs tiesības ieguva konkursa kārtībā, bet kabinetos mācībām sagatavoja skolas darbinieki, skolotāji un audzēkņi.

Skolotāji vasaru izmanto atpūtai arī mācībām. Viena no skolotājām devās ceļojumā uz Ungāriju. Sakarā ar to, ka arī uz arodskolu pedagogiem attiecināma prasība par augstākās pedagoģiskās izglītības nepieciešamību, vairāki skolotāji bija nolēmuši šovasar neklātienē uzsākt studijas. Bet pati direktore gatavojās iegūt otru augstāko izglītību un ir iecerējusi uzsākt neklātienē studijas Personāla vadības fakultātē, kas nodibināta Baltijas Krievu institūtā.

Skaidrītei Grigalei Preiļu arodvidusskolas direktores amatā augusta sākumā apritēs pirmais gads. Uz jautājumu, kas bija visgrūtākais, viņa atbild, ka pirmās trīs dienas. Bet nopietni runājot, viņa ir apmierināta ar gados jauno un darbīgo pedagogu kolektīvu, kas ātri un saprotoši atbalsta direktores lēmumus un palīdz tos īstenot. Gada laikā izdevies papildināt arī skolas materiālo bāzi. Nopirkti četri jauni datori. Pašlaik tiek meklētas iespējas ierīkot interneta pieslēgumu.

Pašlaik skolas vadība ir sagatavojusi iesniegumu Preiļu novada domei ar lūgumu arī jaunajā mācību gadā ļaut izmantot bijušā 1. bērnudārza ēku, kurā skolai ierīkotas divas mācību telpas, divas laboratorijas, kā arī dzīvojamās istabiņas tiem audzēkņiem, kuri materiālā stāvokļa dēļ nevar atļauties irēt atsevišķas istabas pilsētā.

Joprojām no domes tiek gaidīta palīdzība, lai izmainītu skolas piederības statusu, kas ļautu tās audzēkņiem atrisināt jautājumu par stipendijas vai bērnu pabalsta saņemšanu.

KULTŪRAS MANTOJUMS

Atgriezt tagadnei senatnes spožumu

Kapelas interjeru kuplina vairāk nekā 10 gan valsts, gan vietējas nozīmes pieminekļi: ciborija kausis, krucifiksi, vairākas gleznas un gravīras, kā arī dažādi baznīcas interjera priekšmeti. Pēc Valsts pieminekļu inspekcijas datiem kapelā bez altāra atrodas vēl sekojoši priekšmeti: gravīras «Kristus pie krusta», «Svētais Francisks», «Svētais Ignācijs Lajola», «Svētais Jānis Nepomuks», «Kristus Ģetzemenes dārzā», «Rožkroņa Dievmāte», «Svētais Hieronīms», «Bezvainīgā Jaunava Marija», litogrāfija «Svētā Jūlija», kumode, spoguļa rāmji un citi. Lielākā daļa no minētajiem gravīrām ir tapusi 18. gadsimtā vai 19. gadsimta pirmajā pusē.

Kapličas altāra retabls ir veidots siluētgriezumā, tā centrā iepaļā ailē ir glezna «Kristus kristīšana». Gleznojumā saskatāmas baroka stila iezīmes. Aili ieskauj gleznotas, marmorētas kolonnas.

Kapliča celta kā gulbūve ar astoņiem stūriem. Tā vispirms no ārpusē apšūta ar horizontāliem, bet no iekšpuses ar vertikāliem dēļiem. Ārpusē pie kapelas ieejas ir izveidots trīsstūrveida frontons, kas balstās uz divām kolonnām un uz divām puskolonnām.

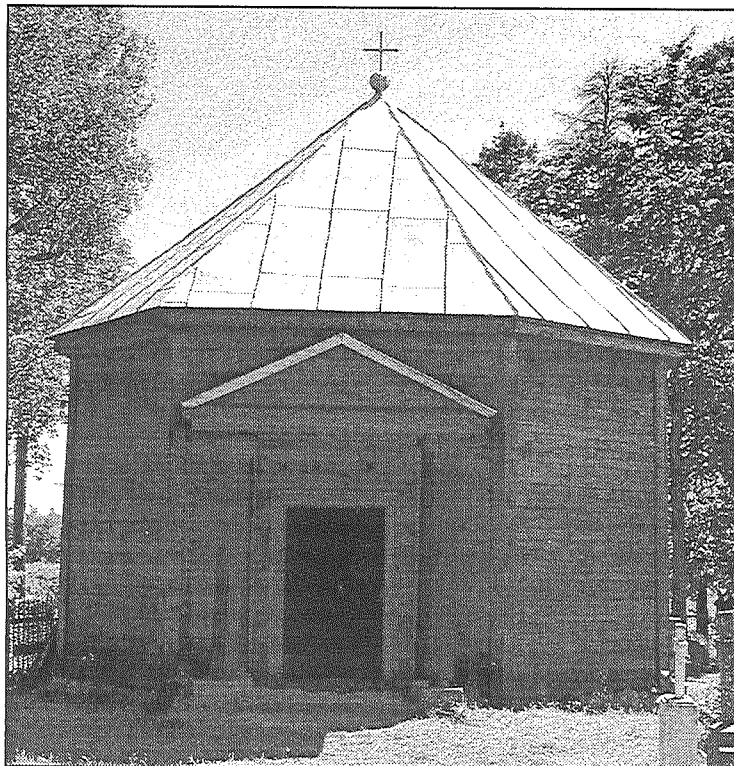
Pirms diviem gadiem kapličā veikts remonts. Toreiz tika nostiprināti tās pamati. Ēkas ārsienas ieguva jaunu apšuvumu. Veco ievju vietā ielikta jaunas, salaots jumts.

Šī nelielā kapliča Pelēču kapseī ir īsts vēsturiski nozīmīgu dārgumu sakopojums. Jābrīnās, ka laika gaitā tie nav izlaupti. Visticamāk tāpēc, ka ārēji kapliča ir neievērojama, necila mājiņa, bet tās iekšienē esošie priekšmeti nosūbējuši, aplāti ar dažādos laikos veiktu pārkrāsojumu kārtām, pievilkušies ar putekļiem.

Lai saglabātu sava novada mākslas vērtības, ir vajadzīgs arī sabiedrības atbalsts. Pelēču pagastā atsevišķu entuziastu nodibinātā sabiedriskā organizācija — fonds «Gurnijaša», kas sākumā apvienoja kādus desmit biedrus, tagad sadarbojas arī ar citām sabiedriskām organizācijām un vietējās pašvaldības pārstāvjiem. Fonds gatavo projektus, apzina arī pārējās pagasta vēsturē nozīmīgas vietas un ar savām aktivitātēm tam izdevies piesaistīt gan Valsts Kultūrkapitāla, gan Sorosa fonda — Latvija uzmanību.

Pats nozīmīgākais tā veikums ir iesāktais darbs Gorneješu kapličā. Kāpēc — iesāktais? Tāpēc, ka Gorneješu kapličā esošo mākslas vērtību pilnīga restaurācija prasa daudz līdzekļu. Pēdējos gados ir veikta tās izpēte, sagatavota restaurācijas programma un paveikti atsevišķi darbi apjomīgajā atjaunošanas procesā.

Restaurācijas speciālisti, kas veica kapelas izpēti un sastādīja

● Brīnumainā kārtā līdz mūsdienām saglabājusies 1788. gadā celtā Gorneješu kapliča — kapela.

priekšlikumus restaurēšanas programmai, uzskata, ka kapličas iekārtas priekšmetiem bija nelabvēlīgi glabāšanas apstākļi, veikta nepareiza apkope. Taču šai gulbūvei līdz mūsdienām izdevies saglabāties arī tāpēc, ka vietējie iedzīvotāji to ir kopuši un aprūpējuši kā jau nu pratuši un uzskatījuši par labu. Grīdu pēc apbērešanas ceremonijām izrausuši ar slotu, ar slapju lupatu; tāpat arī notraukuši putekļus vai zirnekļu tīklus. Kā varējuši, tā izkrāsojuši. Gadsimtiem ilgā mūžā kapliča pieredzējusi daudz ko, un sen jau būtu pārvērtusies par neizmantojamu, izdemolētu vietu, ja ne apkārtnes iedzīvotāju rūpes.

Tagad restauratori šķendējas. Te gleznām rāmīši piesūkušies ar senatnes putekļiem. Te siena nevajadzīgi nokrāsota. Te jaunās durvis ieliktas stilam pavisam neatbilstoši. Vairāk arī tāpēc pašlaik vietējo iedzīvotāju vidū ir zināma distance pret rīdzinieku — mākslas un restaurācijas speciālistu — centieniem? Tas, ko viņi paši un senču senči darījuši, lai šī kapliča pastāvētu, izrādās «nav pareizs» un «nelabvēlīgi kopts». Bet arī Pelēču pagasta iedzīvotājiem no savas puses vajadzētu spert soli pretīm savstarpējās sapratnes veicināšanā. Tad, iespējams, nerastos pretenzijas par to, ka no kapličas «gleznas paņemtas un nav atvestas atpakaļ» un tamliedzīgi. Katras kārtas darbu nobeigumā restauratori, kā arī fonds «Gurnijaša» aicina uz tikšanos vietējos iedzīvotājus, bet ieradušos skaitam, kā par to izdevies pārliecināties arī «Novadniekam», par daudz pat vienas rokas pirkstu. Šajās reizēs arī saņemama pilnīga informācija, ka atjaunotās svētā Antona un svētā Pētera gleznas

pēc restaurācijas to drošības labad ir novietotas Nīdermuižas baznīcā. Ka zem sienas krāsojuma atklāts gleznojums, kas arī prasās pēc restaurācijas, bet tā kā tas ir dārgs priekšs, tad posms tā arī atstāts, gaidot labākus laikus.

Arī šovasar restauratori ļoti nopietni strādāja kapelā un pēc nedēļu ilga darba iepazīstināja ar sava veikuma rezultātiem. Jāatzīmē, ka restauratoriem tā bija vasaras nometne, kuras laikā viņi apvienoja lauku jaukumu izbaudīšanu ar nopietnu darbu.

Dace Čoldere, Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas pārstāve, Latvijas Restauratoru biedrības priekšsēdētāja, uz jautājumu, kāpēc nometnei restauratori izvēlējās tik tālu no Rīgas esošu vietu, atbildēja:

— Tāpēc, ka te ir kultūras piemineklis — brīnišķīgā Gorneješu kapliča — kapela. Un tāpēc, ka šīs puses cilvēkiem ir interese šo pieminekli sakārtot, lai pilnībā atklātu tā māksliniecisko vērtību, kas pagaidām ir vēl noslēpta.

Nometnē uzturējās un darbojās gan pieredzējuši un cienjami restauratori no dažādām organizācijām, piemēram, no Latvijas Arhīvu ģenerāldirekcijas, no Latvijas Kara muzeja, gan arī Rīgas celtniecības koledžas audzēkņi, kuri mācās restaurācijas nodaļā, kā arī tās pasniedzēji. Dace Čoldere teica, ka nometnes laikā ir ļoti daudz padarīts, bet gribējies paveikt vēl vairāk. Nometnes dalībnieku sadzīves un ēdināšanas jautājumi bija nodoti sabiedriskā fonda «Gurnijaša» direktores vietnieces Leontīnes Ūdrasolas ziņā, un tie kārtoti ļoti labi. Bet vēl vairāk Dace Čoldere priecājās par kolēģiem, kuri bija ar mieru savu brīvo laiku ieguldīt šajā kultūras objektā.

Latvijas restauratoriem darāmā pietiks vēl ilgiem gadiem, un tiem jauniešiem, kas šo specialitāti apgūst tikai pašlaik, darbs būs. Lietas novoco nepārtraukti. Būtu tikai līdzekļi.

Pelēču pagasta GORNEJEŠU (citos avotos — Gornajašu, kā arī — Gurnijašu) KAPELA — KAPLIČA ir valsts nozīmes arhitektūras, bet tās altāris — valsts nozīmes mākslas piemineklis. Kapličas iekārtā atrodami unikāli baroka laika glezniecības paraugi. Tā celta 1788. gadā pēc muižnieka Gizborta vēlēšanās. Patreiz kapelu izmanto Nīdermuižas draudze.

● Gorneješu kapličas altāris pamazām tiek attīrīts no gadsimtu sārņiem un izeaigojas spožās krāsās. Foto: M. Rukosuļevs

Jānis Kalniņš Rīgas celtniecības koledžu absolvējis kā polihromā (daudzā krāsās krāsota) koka restaurators un jau ilgāku laiku sadarbojas ar fondu «Gurnijaša». Kopā ar polihromā koka restauratori — vecmeistari Aidu Podziņu viņš sagatavoja kapelas izpētes projektu. Tam sekoja darbs altārgalda un cokola paneļu restaurācijā, bet pēc tam altāra retabla tīrīšana. Nometnes darbošanās laikā viņš piedalījās sienu attīrīšanā, liekot izeaigoties pirmatnējām krāsām apmēram 34 kvadrātmetru platībā.

Vairākkārtējā kapelai pievērsta ievērojamu restaurācijas speciālistu uzmanību devusi iespēja arī rajona iedzīvotājiem tuvāk iepazīties ar to, kā šīs nozares ļaudis strādā. Piemēram, Bībeles skapīša (tabernakula) atjaunošanā veikto darbu komplekss ir sadalīts vairākos posmos.

Vispirms veikta daļēja skapīša demontāža, kas bija nepieciešama detaļu pilnvērtīgai apstrādei. Tai sekoja virsmas attīrīšana un neitrumu slāņa noņemšana ar ziepju putām. Pēc tam tika noņemts no vairākām kārtām sastāvošais lakas slānis. Izstrādājot optimālāko variantu tā noņemšanai, meģinājumos tika pielietoti dažādi šķīdinātāji. Vislabāk ir derējis desmitprocentīgais amonjaka šķīdums. Līdzīgi kā lakas slānis tika noņemts arī vairākkārtīgais krāsas slānis. Virsmu attī-

rīšanu veic zem palielināmā stikla vai mikroskopa. Pēc tam, kad restaurētājs nonāca līdz oriģinālajam krāsas slānim, to papildināja ar saistvielu, kas pagatavota no vienas daļas olas dzeltenuma un desmit daļām destilēta ūdens. Restaurēšanas tālākā gaitā veikta retušu un tonēšana tajās vietās, kurās zudusi krāsa. Krāsojums ieklāts, ievērojot oriģinālo krāsojumu paleti attiecīgajā blakus esošajā laukumā.

Savukārt skapīša iekšpusē veikta pamatmateriāla konservācija, virsmu apstrādājot ar krāsu, kas pagatavota no lineļas, balzamerpentīna, kā arī pievienojot eļļas krāsas. Salūzušās eņģes vietā izgatavota vecās eņģes kopija.

Bībeles skapītis ir tikai viens no daudzajiem kapličas priekšmetiem. Katrs priekšmets nav aizveidams arī uz Rīgu, uz restoratoru darbnīcām. Lai strādātu uz vietas, kapličā nepieciešama elektroenerģijas padeve.

Pateicoties sabiedriskā fonda «Gurnijaša» rūpēm, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības atbalstam, vietējās un rajona pašvaldības ieinteresētībai, restaurācijas speciālistu nesavtīgajai palīdzībai, dažādu sabiedrisku fondu atbalstam, Gorneješu kapela — kapliča pamazām sāk izeaigoties tajās krāsās, kādās tā bija redzama 18. gadsimta sākumā.

L.Rancāne

EK atvelk fermeru nepareizi iztērētos miljonus

Eiropas Komisija ir nolēmusi atgūt 143 miljonus eiro, kas tika piešķirti un pat iztērēti dalībvalstu fermeru atbalstam. Nauda atpakaļ tiek pieprasīta tāpēc, ka nav bijusi pietiekama kontrole vai arī tās izlietojums pilnībā neatbilst ES noteikumiem par izdevumiem lauksaimniecībā.

Audita procedūra ir viena no būtiskākajām ES lauku saimniecību tēriņu kontrolē. Tā atļauj atgūt naudu, kura dalībvalstis izmaksāta bez pietiekami likumīga pamata vai arī pietiekamas kontroles.

ES nepiedzen naudu tieši no fermeriem, bet gan atvelk no maksājumiem dalībvalstij. Kā tālāk norēķināties ar savu zemnieku, ir pašas valsts ziņā. Līdzīga procedūra un atbildība ir arī Latvijas valstij, it īpaši Lauku atbalsta dienestam par SAPARD līdzekļu piešķiršanu.

ES pilsoņi jau apsaimnieko zemi Latvijā

Diskusijas — pārdod ārzemniekiem zemi vai ne — atkal uzvirtojušas sakarā ar ES pieļauto 7 gadu moratoriju zemes pārdošanai ārzemniekiem kandidātvalstīs pēc to iestājas savienībā. Ārzemnieki jau tagad Latvijas zemi var nomāt un nopirkt likumīgi vai slēptā veidā. Jau tagad Latvijā ārzemniekiem likumīgi pieder 17 tūkstoši hektāru, nomā vismaz divreiz vairāk, bet faktiski šis skaitlis varētu būt vēl lielāks.

Kas slēpjas zem latviešu nosaukumiem

Latvijas lauku uzņēmēju vizītkartes var tikai greznot firmu nosaukumi «Arājs», «Artis JP», «Labība un kvalitāte». Kur nu vēl latviskāku uzņēmumu kā šim ar nosaukumu «Lauku zemes īpašums», kura direktors ir Jānis Skrastiņš! Šī Rīgas firma iepirka un nomāja brīvās, neskartās zemes pie Blažū un Reiņu ezera — turpat 700 hektārus. Vienlaikus zemi Bunkas pagastā 200 hektāru platībā nopirka arī divi citi Latvijas pilsoņi, par kuriem zemes nodokli maksā minētā firma. Arī citi zemes īpašnieki paši kā sadeguši meklēja naidīgo zemes uzpirceju no Rīgas. Tikai tad, kad no Dānijas atlidoja lidmašīna, lai veiktu īpašuma aerofoto uzņemumu, vietējie aizdomājās, no kuras puses var būt īpašnieks. Jā, SIA «Lauku zemes īpašums» pieder divām Londonā dzīvojošām privātpersonām. Bet pirmie nosauktie uzņēmumi ir Dānijas firmu un pilsoņu īpašums.

Ne tāpēc pērk, ka lēti, bet — ka atmaksāsies

ES pilsoņi zemi Latvijā nopērk lēti (viņu uztverē) par cenu, kādu dabū samaksāt gada nodokli par zemi savā dzimtenē. Bet ne jau zemes lētums ir izšķirošais faktors pirkumam.

Saprotams ir Talsu rajona Lauccienas pagastā reģistrētās SIA «Ruda» (Zviedrijas pilsoņu un firmu dibināta sabiedrība) aprēķins pārpērk daudzās latviešu saimniecības Dundagā, Ģibuļos, Libagos, Kūlcēmā, Valdmarpilī, Lauccienē un apmežot, lai peļņu gūtu tad, kad Latvija būs ES dalībvalsts. Par to liecina arī šīs firmas īpašnieku līdzdalība citās ar mežsaimniecību un zemes pārdošanu saistītās Latvijas firmās — «Ruda Trading», «Hansa Timbers», «Mežu investīcijas». Uztraukt var tas, ka «Ruda» zemi nopirkuši vairākkārt zem tās kadastrālās vērtības. Bet vēl vairāk jāuztraucas par mūsu pašu cilvēku neinformētību, tuvredzību vai nespēju iet šādu pat ceļu, kas nākotnē atmaksātos.

Tikai pagaidām jautājums ir par to, vai pircējs zemi apsaimniekos vai ne. Drīz zemes tirgus arvien vairāk līdzināsies mežu izsolei: zemi iegādāsies tas, kurš to spēs apsaimniekot visefektīvāk.

Liepājas pusē pagaidām norimst pēdējo gadu uztraukumi par «dāņu invāziju» Aizputē, Gramzdā, Lažā, Kalvenē, Virgā un Bunkā, jo viņi apsaimnieko tādas zemes, kuras iepriekšējie īpašnieki nedomāja apstrādāt un kuras dažas pat kolhozu laikos bija pamestas. SIA «Labība un kvalitāte» nomā vairāk nekā 1000 hektāru zemes un nodarbojas ar graudkopību. Dānijas «Centrālās un Austrumeiropas investīciju fonds» ir šīs sabiedrības līdzīpašnieks, kurš investē līdzekļus. Un ne tikai Latvijā, bet arī Lietuvā. Zemes īpašniekiem maksā labu nomas maksu, kas ir tieši proporcionāla tā gada kviešu cenai — runā, ka tas esot vairāk nekā īpašnieki iegūtu, ja paši saimniekotu.

Zemes darījumi nav slepeni, bet nepieejami

Sākumā Bunkas pagasta iedzīvotājiem informācija par lieliem zemes darījumiem kļuva zināma tikai pēc publikācijas «Kursas Laikā». Ja daudzviet pagastmājā pie sienas ir liela karte par zemes īpašumiem un brīvajām zemēm, tad Bunkas pagasta avīzītē «Gaidītās Vēstis» par to nebija ne vārda. Kad rudenī pirms diviem gadiem pēkšņi tika apstrādātas lielas zemes platības, iedzīvotāji uzdeva jautājumu: «Vai tik zeme nav nodota lietošanai kādai dāņu firmai?». Uz to VZD kadastra inspektors Reinis Breikmanis atbildēja apskaužami birokrātiski: «Nevienai dāņu firmai Bunkas pagastā zeme nav piešķirta lietošanai un nav iznomāta.» Un viņa rakstītais burts bija taisnība. Jo zeme bija nopirktā...

Izvairīšanās no atbildes pēc būtības, noklusējums rada baumas, neuzticēšanos un negatīvu attieksmi. Zemes pārdošana ārzemniekiem nav nekas nosodāms vai slēpjams, ja vien tā notiek, kā paredzēts likumā «Par zemes privatizāciju lauku apvidos».

Turklāt 31. pantā noteikts, ka par ārzemju firmām un privātpersonām (kuras nav LR pilsoņi) Tieslietu ministrija ne retāk kā divas reizes gadā laikrakstā «Latvijas Vēstnesis» publicē informāciju, kurā norāda to iegādāto īpašumu lielumu, kadastrālo vērtību, to īpatsvaru rajonos un citus rādītājus. Laikrakstā publicējama informācija nedrīkst būt noslēpums pašu pagastā.

Paslēpes spēlē arī oficiālā informācija. Tajā vārds «ārzemju» nekur nav minēts. Tiek lietots sinonīms «28. panta 1. daļas 3. punkta «b» apakšpunktā un 2. daļā

minētās personas». Piemēram, informāciju par nekustamā īpašuma darījumiem laukos pagājušā gada otrajā pusē Tieslietu ministrijas Zemesgrāmatu departaments sniedza «Latvijas Vēstnesī» piecos turpinājumos šā gada februārī un martā. Viens ieraksts izskatās šādi (izvēlēts nejauši): nr. p. k. 12., adrese — Irlavas pagasta «Bērzi», īpašuma sastāvs — 38 ha, kadastrālā vērtība — Ls 6680.83, līguma summa — Ls 5500.00, ieguvējs — juridiska persona.

Nelegālā iepirkšana

Gar Ungārijas rietumu robežu austriešu un vācu fermeri apslēptā veidā iepērk zemi, slēpjoties ungāru pilsoņu vārdu aizsegā. Tā kā Polijā ir jāprasa iekšlietu ministra atļauja, arī tur daudzi ārzemnieki atrod vietējo ielikteni — tā saukto «salmu vīru», uz kura vārda noformē savas brīvdienas atpūtas vietas un noslēdz līgumu par īpašuma nomu.

Latvijā ir līdzīgi gadījumi. Diezin vai to piekopi ES pilsoņi, jo, kā jau iepriekš pārliecinājāmies, salīdzinoši viegli ir juridiski noformēt zemes pirkšanu.

Bet, piemēram, kāds Jaunzēlandes pilsonis ir iekārojis zemi Dobeles rajonā ap Lielaucis ezeru. Ar pašu žestu dāvājot vizītkartes, piesaucot vairākus savus titulus, (piemēram, Finansētāju starptautiskās biedrības sertificētais loceklis), atsaucoties uz savu Rīgas ofisu (pastkastīte Centrālajā pastā), viņš Lielaucis pagasta iedzīvotājiem piedāvā noslēgt pirkuma līgumus, kurus pats uz vietas arī paraksta. Tiesa gan, līgums ir uz sievas vārda ar LR pilsoņa kodu un neeksistējošu adresi (Rīgā, Skolas ielā 134). Viņa pašreiz iegādātās vai noskatītās zemes līdz šim netika izmantotas nedz lauksaimniecībā, nedz atpūtai, tāpēc varētu tikai priecāties par aktivitātēm Latvijas sakopšanā, ja ne šis divvainais zemes iegādes veids.

Nauda vai darbs vietējiem

Liela daļa zemes īpašnieku dzīvo pilsētās vai citviet Latvijā un nekad nespēs apsaimniekot savu zemi. Viņa interese ir zemi izdevīgi nomāt vai pārdot. Ja zeme lēta, cieš īpašnieks. Ja dārga — zemnieks. Iznomājot zemi ārzemju firmām, dažs zemes īpašnieks beidzot var ne tikai nomaksāt iekrājušos nodokļa parādu, bet arī nopirkt graudus cūkām. Arvien biežāk zemes īpašnieki nonāk pie secinājuma: izdevīgāk iznomāt, nevis pārdot.

Ārzemnieki pieņem darbā vietējos. Kā, piemēram, Taurupē, kur deviņdesmitgadīga kundzīte, dzīvodama Amerikā, šādi «audzē» bulļus. Tomēr moderno tehnoloģiju ieviešana neprasa tik daudz cilvēku kā agrāk, tāpēc arī, pie-

mēram, firma «Elaco» (austriešu uzņēmums), kas ir viens no lielākajiem zemes īpašniekiem un apstrādātājiem Dobeles pagastā, nenodarbina tik daudz cilvēku, cik solīja.

Zīmīga ir tendence, ka ārzemju firmas darbā par menedžeriem pieņem bijušos zemes komisiju priekšsēdētājus, zemes ierīkotājus, kuri labi pazīst zemi, cilvēkus un vietējos apstākļus.

Vietējos zemniekus neapdraud?

Kāpēc ārzemnieki grib ienākt Latvijā strādāt? «Šeit mums paveras iespējas, kādu nav Dānijā,» laikrakstam «Kursas Laiks» skaidroja SIA «Labība un kvalitāte» ekonomikas menedžeris Jorgens Rasmusens. «Dānija ir mazāka par Latviju, un pat lielākajiem lauksaimniekiem nepieder vairāk par diviem, trijiem simtiem hektāru zemes. Te, Latvijā, izmantojot modernu tehniku daudz lielākās platībās, ar cerēt izveidot uzņēmumus, var daudz labākiem ekonomiskajiem rādītājiem,» skaidro J.Rasmusens. Dānijā «dabūt ārā» no lauksaimniecības tehnikas visu, ko tā spēj, nesanāk, tādēļ šai ziņā te varot gūt nenovērtējamu pieredzi. Tomēr maksimālos rezultātus Latvijā nebūšot iespējams sasniegt vienā rāvienā, ne ātrāk kā četru, piecu gadu laikā.

Saeimas ESIC rīcībā esošā, varbūt vēl nepilnīgā informācija nedod pamatu bažām, ka ārzemniekiem tiktu pārdota zeme, kuru sekmīgi izmantotu vietējie. Tiesa, Dobeles rajonā, kur ārzemnieki ienākuši visvairāk — pārdoti vairāk nekā 3 tūkstoši hektāru, un visa ir auglīgā zeme. Arī Latvijas un Īrijas kopfirma «Tand» Dobeles rajonā neuzpērk tās trūcīgās un neapstrādātās augsnes.

Tomēr vienīgais piemērs, kad veiksmīgi saimniekojušam zemi «atņem» ārzemju firma, ir agrofirma «Tērvete», kurai kaimiņos

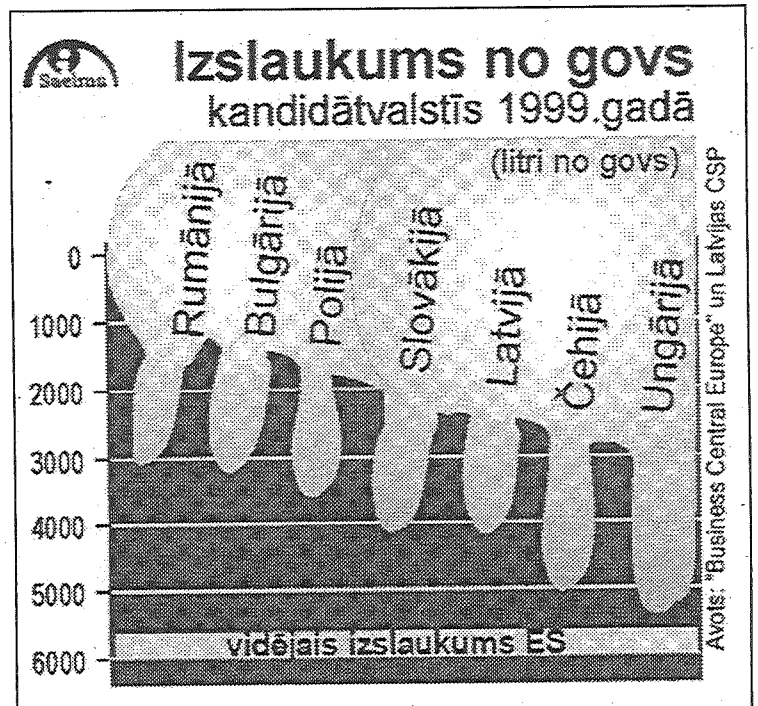
esošā «Dobele Agra» atpērk zemi. SIA «Dobele Agra» ir Austrijā reģistrētās akciju sabiedrības «Agra» meitas uzņēmums. Tagad konkurence un zemes tirgus starp abiem uzņēmumiem ir izveidojuši normālas kaimiņattiecības, bet sākumā bez politikas un spriedzes neiztika. Dažs zemes īpašnieks Tērvetes pagastā zemi principā pārdeva ārzemniekiem, jo «kolhozi kā komunisma palieka jāiznīdē», turpretim Krimūnu pagastā patriotiski noskaņotie īpašnieki zemi labāk iznomā tautiešiem. Galarezultātā «Dobele Agra» divsimt hektāru platībā ienāca Tērvetes apsaimniekotajā teritorijā, bet arofirma paplašināja zemes par piecsmi hektāriem Krimūnu un vēl trijos pagastos. Tagad abas lielfirmas pat mainās ar zemesgabaliem, jo abām nākas tālu iebraukt otra teritorijā, kas ekonomiski nav izdevīgi.

Valsts zemes dienesta Zemgales reģionālās nodaļas auditors Ivars Jonāns ir izjutis zemnieku neapmierinātību ar ārzemju firmu piespiešanos pie viņu robežām. Ja pašlaik vietējais zemnieks apstrādā, teiksim, simts hektārus, bet kaimiņos īpašnieks savus divdesmit hektārus pārdod, tad šobrīd viņš nespēj tās nopirkt. Pēc pāris gadiem, kad spēš, viņam nebūs kur paplašināties, jo ārzemnieki jau priekšā. Ivars Jonāns uzskata, ka Latvijā ir vajadzīgs kāds laiks, kurā zemniecība nostiprinātos un apgūtu saimniekošanai optimālās zemes platības.

Šis uzskats ir tuvs Ungārijas pozīcijai sarunās ar ES: sākumā tā pieprasīja 10 gadus, vēlāk piekāpās uz 7 gadiem, lai daudzās sīksaimniecības paspētu apvienoties konkurētspējīgākās un lai nepieļautu priekšlaicīgas spekulācijas ar zemi.

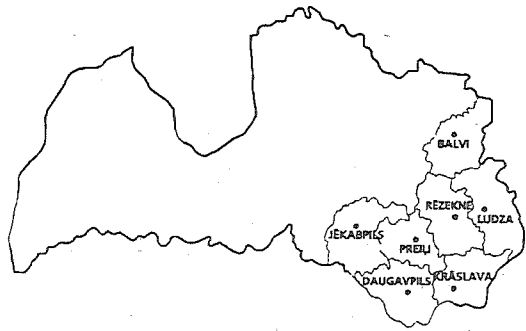
Ivars Bušmanis

Sadarbībā ar laikrakstu «Kursas Laiks»

KAIMIŅU RAJONOS

Zibens skar Liepenes pamatskolu

Karstās vasaras negaisi nav gājuši secen arī Jēkabpils rajonam. Tā nesēn zibens iespēris Liepenes pamatskolā, kas atrodas Variēšu pagastā. Spēriena dēļ bojāts skolas skurstenis un elektroinstalācija. — Lai saves-tu skolu atkal kārtībā, nepieciešami remontdarbi, savukārt tas prasa papildus izdevumus no skolas atvēlētajiem līdzekļiem, — spriež skolas direktore Inga Zāliete. Skolā sāks jumta remonts un tiek uzstādīts zibens-novedējs, jo iepriekš skolai tā neesot bijis.

«Brīvā Daugava»

● RĒZEKNES RAJONĀ

Zviedrijā audzē eglītes no Rēzeknē vāktām sēklām

Kokaudzētavas aizvadīto mežu atjaunošanas sezonu vērtē kā ļoti veiksmīgu. Pieprasījums bijis gan no valsts, gan privātajiem mežu īpašniekiem. Turklāt drīzumā varētu attīstīties egļu sēkļu eksports, jo par tām ļoti aktīvi interesējušies zviedri.

Valsts akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» (LVM) prezidents Roberts Strīpnieks uzskata, ka akciju sabiedrībai ir lielas iespējas sēkļu eksportam. To apliecina zviedru kokaudzētavu īpašnieku lielā interese par Latgales egļu

sēklām. Mācību braucienā valsts akciju sabiedrības vadība un darbinieki iepazinās ar mežsaimniecību Zviedrijā, apmeklējot Baro ģimenes īpašumus. Viņiem pieder ievērojamas platības mežu, kokzāģētava un kokaudzētava.

Kokaudzētavas strādnieks demonstrēja egļu stādus, kas izaudzēti no Rēzeknē un Vitebskā vāktām sēklām. Viņš skaidroja, ka egļu stādi, kas audzēti no Zviedrijas izcelsmes sēklām, nav izturīgi pret salnām. Zviedrijas kokaudzētavu praksē nereti stādi no Zviedrijā ievāktām sēklām ir audzēti Vācijā un tad transportēti atpakaļ.

To, ka Rēzeknes egļu sēklas ir pazīstamas Zviedrijā, apliecina

arī Zviedrijas lielākais mežu īpašnieks «Assi Doman» Linčēpingas reģiona menedžeris Frederiks Klangs, jo arī viņu kokaudzētavās izmantotas Rēzeknes egļu sēklas.

Ziemeļlatgales mežsaimniecības direktors Viktors Reblis pastāstīja, ka zviedri pirms vairākiem gadiem iegādājušies aptuveni trīs tonnas egļu sēkļu. Kaut arī toreiz tās pārdotas samērā lēti, viņš uzskata, ka tā ir laba iestrāde biznesam nākotnē. Viņš skaidro, ka labākās egļu sēklas Latvijā iegūstamas ap Viļaku un Žiguriem, tāpēc valsts akciju sabiedrība kādā no šīm vietām plāno ierīkot jaunu egļu plantāciju sēkļu ieguvei.

V.Reblis arī izteica cerību, ka

līdz ar to izdosies palielināt sēkļu eksportu ne tikai uz Zviedriju, bet, iespējams, vēl kādu valsti. Viņš arī atzīst, ka zviedri no Rēzeknes sēklām ir iemācījušies izaudzēt krietni labākus stādus nekā Latvijā, jo Zviedrijā divu gadu laikā eglīte izaug līdz par 40 centimetriem.

Kopumā LVM kokaugu reprodūktīvā saimniecība «Sēklas un stādi», kuras pārziņā ir 13 kokaudzētavas, pārdevusi gandrīz 12 miljonus stādu. Lielākais pieprasījums bijis pēc egļu stādiem — pārdoti 7,02 miljoni stādu. 71,2 procenti no tiem iestādīti valsts mežos. Tāpat šopavasār pārdoti 4,54 miljoni priežu stādu, no kuriem valsts mežos tagad aug 84,7

procenti, kā arī 0,39 miljoni bērzu stādu, no kuriem gan daudz lielāks pieprasījums bijis no privātajiem mežu īpašniekiem, jo valsts mežos iestādīti tikai 24,7 procenti visu realizēto bērzu stādiņu.

Arī ozoli un oši, kas izaudzēti Katlešu un Jelgavas kokaudzētavā, pārdoti privāto mežu atjaunošanai. Pavisam šogad pārdoti 4,7 tūkstoši ošu un ozolu stādu. Savukārt vienīgā vieta Latvijā, kur var iegādāties meža koku sēklas, ir Kalsnavas sēkļu noliktava. Pavasarī šeit pārdotas priežu, egļu un bērzu, kā arī dekoratīvo koku un krūmu sēklas par 30,5 tūkstošiem latu.

«Diena»

● LUDZAS RAJONĀ

Ari gailis var būt gādīgs tēvs

Dabā tāpat kā cilvēku sabiedrībā ir likumi un arī izņēmumi. Par izņēmumu var nosaukt kāda gaiļa uzvedību. Traģiskie notikumi kādā Mjaišu sādžas vistu kūti Ozupienes pusē risinājās vasaras sākumā. Lapsa bija nolūkojusi un savā pārtikas sagādes plānā ierakstījusi visus šīs kūts spārnotos iemītniekus.

Ar apskaužamu regularitāti viens pēc otra par rudās vilnieces upuriem kļuva visi tītari, tītarienes, kā arī vistas. Lapsas ļaunprātība kulmināciju sasniedza dienā, kad tika aiznesta tikko izperēto māte. Nu no visām putnveidīgajām radībām bija palikuši tikai mazie cālēni un viens gailis.

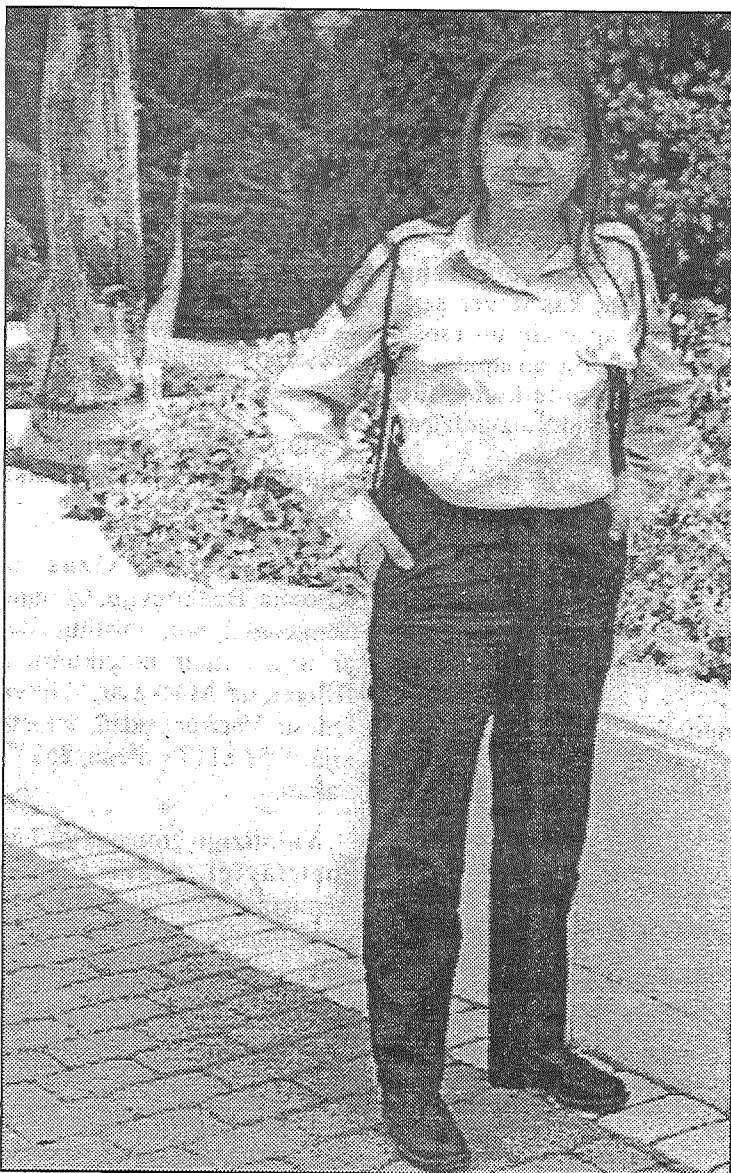
Kamēr saimnieki domāja, kā izaudzēt cāļus, gailis jau bija pieņēmis lēmumu. Viņš uzņēmās mātes pienākumus, izvadāja mazos pa visām mēslu čupām, savāca kopā aizkavējušos, iemācīja tārpu meklēšanas mākslu, ar vienu vārdu sakot, apzinīgi veica visus audzētāves pienākumus. Interesants skats pavērsās vakarā, kad gailis savāca visu savu saimi uz laktas: viņš stoiskā mierā stāvēja uz savām garajām kājām un ar spārnēm piesēdza bērņus.

Interesantākais, ka pieklususi arī rudā zagle un pagaidām šajā sētā nerādās. Varbūt tas ir ar aprēķinu, lai kumos izaug lielāks un maltīte sārtīgāka?

Droši vien to var izskaidrot ar iedzimtiem instinktiem un dabas iekodētu rīcību, taču, no malas raugoties, gribas piedēvēt šim putnam cēlsirdību. Cilvēku sabiedrībā līdzīgā gadījumā iznākums bieži vien ir bēdīgāks.

Ludzāniete — Jeruzālemes policijas patruļā

Ludzāniete Taņa Žmudze pēc 9. klases beigšanas iesaistījās izglītības programmā NAAL, kas paredz iespēju ebreju pusaudžiem vieniem atgriezties savā vēsturiskajā dzimtenē Izraēlā. Nu jau

● Policista ikdienas forma. Taņa pēc darba.

pagājuši četri gadi, Taņa ir pabeigusi vidusskolu, šobrīd dien Izraēlas armijā.

— Kad te, Latvijā, sarunājos ar saviem paziņām, saprotu, ka attieksme pret dienestu ir ļoti dažāda, un armijā 19 gadu vecumā aiziet tikai tad, kad nav iespējas iesaukumu atlikt. Izraēlā ir savādāk. To nosaka valsts vēsture, dienestu visi uztver kā pašu par sevi saprotamu posmu katra cilvēka mūžā. Pie tam iet armijā ir izdevīgi, jo pēc tam vieglāk iekārtoties darbā vai arī uzsākt studijas. Meitenes dien īsāku laiku — 1 gadu

un 9 mēnešus, puisi — 3 gadus.

Es gribēju dienēt policijā, jo armijai noslēgts līgums ar policiju. Laikam atbildu prasībām, ko izvirza šis dienests, un es pēc jaunā karavīra kursa beigšanas sāku gaitas policijas patruļā. Bija meitenes, kuras izvēlējās kara daļas, bet lielākā daļa dienestu iziet kā sekretāres un datorspeciālistes.

Sākumā ir vispārējā militārā apmācība — jaunā karavīra kurss. Mēs dzīvojām lauku apmetnē karavīru teltīs, un jau pirmajā dienā mums pateica: tā nav atpūtas nometne, kurā jūs esat nokļuvušas, tā

● Taņa ar dienesta biedriem armijas formā B (nodarbībām). Pievērsiet uzmanību ūdens blašķei pie jostas — tā ir viena no vajadzīgākajām mantām lauku nometnes apstākļos

ir armija ar stingru disciplīnu un savām prasībām. Tā arī bija: formas, stingrs dienas režīms, kas saplānots no pulksten pieciem rītā līdz divpadsmitiem naktī, šaušanas nodarbības, pirmās palīdzības sniegšana, sporta pasākumi, pārgājieni, krosi, kas notika lielā karstumā. Tas nebija viegli, bet zinājam, ka tā būs tikai mēnesi, tāpēc nevaru teikt, ka tās bija nepārvaramas grūtības. Pēc mēneša atbrauca pārstāvji no bruņoto spēku daļām. Policijā vēl trīs mēnešus apguvu dienesta specifiku: paš aizsardzību, darba juridiskās niansas, un sākās nākošais armijas posms. Nekādas «dedovščinas» mūsu armijā nav.

Dienesta turpinājums nedaudz atgādina vienkārši darbu. Dzīvoju Jeruzālemē, kopā ar draudzenes ģimeni irējam dzīvokli, bet par manu dienesta vietu noteica Jeruzālemes vecpilsētu. Esmu policijas patruļā, un mūsu rajons ir pilsētas senā daļa. Tās ir vietas, ko jūs visbiežāk redzat televīzijā, kad atspoguļo bruņotās sadursmes Izraēlā. Jā, nav patīkami, ja uz tevi lido pudele ar degmaisījumu vai akmeņi, taču tas pieder pie ikdienas.

Mūsu patruļas sastāvā vairākums ir vīrieši, mēs esam bruņoti, obligāta formas sastāvdaļa — bruņuveste. Citos pilsētas rajonos policisti pārvietojas ar automašīnām, mēs — kājām, jo izbraukt pa senās pilsētas šaurajām ieliņām

nav iespējams.

Interesanti, ka katram karavīram kaklā uzkārtā nesadedzināma diskete — medaļjona ar numuru. Nelaiemes gadījumā vienu disketes pusi nolauž, otra paliek pie karavīra arī tad, ja viņš iet bojā.

Pēc patruļēšanas karstajā saulē ar smago ekipējumu mugurā vakarā vairs nav spēka pa kāpnēm uzkāpt, bet tas ir dienests, es pati to izvēlējos. Un es jūtu, kā cilvēki armijā mainās: norūdās, iepazīst dzīvi, kļūst patstāvīgāki. Man bija pat vieglāk kā vietējiem jauniešiem, es atbildu pati par sevi jau no 15 gadu vecuma. Jāpiebilst, ka armijā saņemu arī algu — tas pēc Izraēlas līmeņa ir zem minimuma, bet man pietiek normālai iztikai, pat biļetes naudu braucienam uz Latviju sakrāju pati.

Pagājuši četri gadi, kopš aizbraucu. Pa šo laiku Ludzā pie mammas esmu otru reizi. Man patīk te atgriezties, te ir mana bērība, bet dzīvot es palikšu Izraēlā. Tur būs manas mājas, draugi, esmu apgūvusi ivritu, kas sākumā šķita ļoti sarežģīta valoda.

Arī Ludzā manu draugu vidū ir tādi, kuri mācās, kuri vēlas ko sasniegt. Taču es redzu, ka te daudziem jauniešiem viss ir kļuvis vienalga. Viņi sevi ir norakstījuši. Izraēlā tādus jauniešus neesmu satikusi.

«Ludzas Zeme»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Būs informatīva akcija bērniem

Vasara ir pašā plaukumā, bet aiz kalniem vairs nav arī 1. septembris. Tāpēc Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) vēlas organizēt informatīvu akciju, kas palīdzētu bērniem pēc vasaras priekiem un draiskulībām atkal veiksmīgi iekļauties ceļu satiksmē.

Latvijā 2000. gadā notika 30 454 ceļu satiksmes negadījumi, no tiem 4482 bija ar cietušajiem, kuros bojā gāja 588 (no tiem 233 gājēji, 48 velosipēdisti) un ievainoti 5449 (1550 gājēji, 280 velosipēdisti) cilvēki. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, bojā gājušo un ievainoto gājēju un velosipēdistu skaitam ir tendence pieaugt. Stāvokļa analīze ļauj secināt, ka pastiprināta uzmanība jāpievērš mazaizsargāto ceļu satiksmes dalībnieku izglītošanai un apziņas veidošanai, tas ir, gājējiem, velosipēdistiem un mopēdistiem. Veidojot sekmīgas informatīvās kampaņas, iespējams izmainīt iedzīvotāju attieksmi pret ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu. Kā piemērs jāmin šī gada Jāņu kampaņa, kad satiksmes negadījumu skaits bija krietni mazāks nekā iepriekšējos gados.

Parasti vasaras beigas un septembra sākums ir problēmu laiks bērniem ceļu satiksmē. Ceļu satiksmes drošības direkcija šogad plāno šādas aktivitātes:

■ pirms jaunā mācību gada sākuma tiks organizēta preses konference par veicamajiem pasākumiem bērnu izglītošanā satiksmes drošības jautājumos, uz kuru tiks aicināti arī masu medijs;

■ televīzijas raidījumos «Zebra», «Kad motori ruc» un «Aiziet!» veidos sižetus par satiksmes drošības aktivitātēm dažādās institūcijās, lai sabiedrība veiksmīgi sagatavotos jaunajam mācību gadam;

■ centīsies visos bērnu raidījumos TV un radio, kā arī vecākiem domātajos raidījumos sniegt informāciju par satiksmes drošības tēmām;

■ CSDD sniegs informāciju visām rajonu skolu valdēm par šī brīža situāciju satiksmes drošības sfērā un aicinās visas skolas uzsākt mācību gadu ar satiksmes drošības nodarbībām;

■ īpaši pievērsīs uzmanību 1. klašu skolēniem, kuri sāks patstāvīgās gaitas uz ceļiem, tādēļ CSDD dāvinās gaismas atstarotājus visiem 1. klašu bērniem.

Top jauna mācību grāmatīņa sadarbībā ar izdevniecību «Jumava», kas varētu būt labs palīgs jaunāko klašu skolēniem, skaidrojot satiksmes drošības tēmas. Tāpēc ikviens atsaucīs mūsu rajona cilvēkus vai organizācija tiek aicināta iegādāties un uzdāvināt rajona skolu jaunāko klašu bērniem šo grāmatīņu. CSDD savos raidījumos televīzijā un radio noteikti izteiks uzslavu visiem uzņēmējiem un privātpersonām par viņu ieguldījumu satiksmes drošības uzlabošanā.

Lai vienotos par grāmatu iegādi, jāzvana uz izdevniecību «Jumava» vai CSDD Preiļu rajona nodaļu. Zvanot uz izdevniecību pa tālruni 7288104, jūs varēsiet noslēgt līgumu par grāmatīņas iegādi. Vairumpircējiem grāmatīņas cena varētu būt ap 0,85 latiem.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Sodīts par atkārtotu braukšanu dzērumā

23. jūlijā Preiļu rajona tiesa izskatīja 1981. gadā dzimušā Līvānu iedzīvotāja Sergeja Siņutkina krimināllietu.

2000. gada 9. jūnijā ap pulksten 22.55 S.Siņutkinu Līvānos, ar automašīnu Ford Escort braucot pa Brīvības ielu, apturēja policijas darbinieki. Vadītājam tika konstatēts alkohola reibums — 3,44 promiles. Pēc nepilna gada, 2001. gada 7. jūlijā viņu atkal apturēja. Arī šoreiz S.Siņutkins vadīja Mazda 626 alkohola reibumā, tika konstatētas 0,78 promiles.

Tiesas spriedums — sodīt autovadītāju ar naudas sodu piecu minimālo mēnešalgu apmērā un atņemt transportlīdzekļa vadītāja tiesības uz vienu gadu.

Izraisīja sadursmi un aizbēga

19. jūlijā Preiļu rajona tiesa izskatīja 1978. gadā dzimušā Preiļu iedzīvotāja Vadima Unžakova administratīvā lieta.

Šī gada 31. maijā pulksten

19.30 V.Unžakovs brauca ar Opel Omega pa Liepu ielu Preiļos. Viņš neizvēlējās drošu kustības ātrumu un izraisīja sadursmi ar tajā pašā virzienā viņam pa briedšu braucošo automašīnu Audi 100. Vadītājs no notikuma vietas aizbēga un par satiksmes negadījumu nepaziņoja arī policijai.

Tiesa nolēma sodīt V.Unžakovu ar naudas sodu 200 latu apmērā.

Sodīts par satiksmes negadījuma izraisīšanu

24. jūlijā tiesa izskatīja 1974. gadā dzimušā Līvānu novada Rožupes pagasta iedzīvotāja Edgara Zubova administratīvā lieta.

Šī gada 15. jūlijā ap pulksten 20.30, braucot ar automašīnu VW Golf Preiļos pa Dārzu ielu Ziedu ielas virzienā, E.Zubovs netika galā ar sava transportlīdzekļa vadību. Mašīna nobrauca no ceļa un ietriecās žogā. Vainīgais vadītājs negadījuma vietu atstāja.

Tiesa nolēma sodīt E.Zubovu ar naudas sodu 250 latu apmērā.

Pēc Preiļu rajona tiesas materiāliem

Rīgā helikoptera avārija

Svētdien Rīgā, Brīvības gatves galā uz Vidzemes šosejas avārijā un sadega helikopters, gāja bojā kāds 48 gadus vecs uzņēmējs, bet pilots guva smagus apdegumus. Tikai laimīgas nejaušības dēļ nenotika sadursme ar automašīnām, kas tobrīd brauca pa maģistrāli.

Avārijūšais helikopters bija divvietīgs lidapa-

rāts, kas agrāk piederēja Latvijas Bankas prezidentam Eināram Repšem un ko pērn viņš pārdeva tūrisma firmai «Via Rīga». Paceloties no degvielas uzpildes stacijas «Shell» Bergos, lidaparāts aizķēra elektrolīnijas vadus, nogāzās un aizdegās, no tā palicis pāri tikai karkass un propelleris.

Pēc Latvijas preses materiāliem

POLICIJAS ZIŅAS

Pamet novārtā bērnus

22. jūlijā policijas pārvaldē reģistrēts iesniegums par to, ka Preiļos, A.Upiņa ielā 3 dzīvojošā Tatjana I. nepilda savu mazgadīgo bērnu audzināšanas pienākumus. Sastādīts administratīvais protokols.

Noslīka peldoties

23. jūlijā Preiļu parka dīķī peldvietā pie bijušā muižas staļļa, peldoties noslīka jauns vīrietis. Bojā gājušais riebiņietis A.K. kompānijā bija lietojis alkoholu, liecina ekspertīzes slēdziens. Nelaime notikusi vietā, kur ūdens dziļums ir ap divi metri, noslīkušo no dzelmes izvilka ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu rajona nodaļas ūdenslīdēji.

Divi zādzības mēģinājumi no veikaliem Preiļos

23. jūlija rītā konstatēts, ka Preiļos veikalā «SN Plus» izsīstī divi loga stikli. Tajā pašā naktī iekļūts arī individuālā uzņēmuma «Zemniekdēls» veikalā, kas atrodas Daugavpils ielā. Notikumos zādzības mēģinājumos vainīgo personu policija jau noskaidrojusi.

Nelikumīga meža ciršana

25. jūlijā ierosināta krimināllietā par nelikumīgu meža ciršanu Rudzātu pagasta «Bērzu salās». Tiek lēsts, ka nodarītie materiālie

zaudējumi ir ap 32 tūkstošiem latu.

Apzagts veikals Gailišos

25. jūlijā ierosināta krimināllietā par zādzību no SIA TU «Lauki» veikala nr.77, kas atrodas Rušonas pagasta Gailišos.

Atkal «tira» pagrabus

25. jūlijā ierosināta krimināllietā par notikušajām vairākām zādzībām no pagrabiem. Šoreiz zagļi mēģinājuši iedzīvoties dažādās mantās Preiļos, Rancāna ielas mikrorajona māju pagrabos.

Zog automagnetolas

27. jūlijā Līvānos konstatēts, ka četrām automašīnām pa nakti izsīstī logi un nozagtas automagnetolas. Notiek izmeklēšana.

Nodega pirts Pelēcu pagastā

27. jūlijā lietusgāzes laikā ugunsdzēsēji tika izsaukti uz Pelēcu pagastu, tur dega kāda pirts. Iespējamais cēlonis — zibens spēriens.

Huligāniskas izdarības un ģimenes skandāli

20. jūlijā Līvānos, Lāčplēša ielā 30 Mihails G. sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

23. jūlijā Līvānos, Grīvas ielā 2 Staņislavs R. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu un pēc tam ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajam pra-

sībām. Sastādīts administratīvais protokols.

25. jūlijā Upmalas pagasta «Vepros» Andris Š. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

26. jūlijā skandālu Preiļos, Talsu ielā 17 sarīkoja Ivans S. Arī viņam sastādīts administratīvais protokols.

Mopēds atdots saimniekam

28. jūlijā Preiļos nozagts A.P. piederošais mopēds, kas bija atstāts bez uzraudzības pie kādas dzīvojamās mājas Daugavpils ielā. Vainīgā persona jau noskaidrota, bet mopēds atdots īpašniekam.

Izkrita pa otrā stāva logu

28. jūlijā Līvānu slimnīcā ar muguras traumu nogādāta A.B. Noskaidrots, ka viņa neuzmanīgas rīcības rezultātā izkritusi pa otrā stāva logu.

No ganībām nozagta aita

29. jūlijā Galēnu pagasta «Voveros» saimnieki konstatēja, ka no ganībām pazudusi viņiem piederošā aita. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana, bet policija brīdina, ka zemniekiem jābūt uzmanīgākiem un nav jāatstāj mājlopi bez uzraudzības tālu no mājām.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

CSDD INFORMĀCIJA

Pirms dodaties uz ārzemēm

Informācija «Novadniekā» par iecelšanu Lietuvas Republikā (28. februārī), par iecelšanu Igaunijas Republikā, Polijā, Itālijā (7. martā), Vācijā (14. martā), Luksemburgā (4. aprīlī), Austrijas Republikā (11. aprīlī), Zviedrijā (25. aprīlī), Dānijas Karalistē (9. maijā), Lielbritānijā (16. maijā), Grieķijā (30. maijā), Beļģijā (6. jūnijā), Francijā (4. jūlijā), Nīderlandē (11. jūlijā), Čehijas Republikā (18. jūlijā), Somijā (25. jūlijā).

SPĀNIJA

Spānijā pa autoceļiem ar sauszemes transportlīdzekli var pārvietoties tikai tajā gadījumā, ja tam ir izieta tehniskā apskate. Gadījumā, ja jūsu rīcībā nav dokumenta, kas apliecina, ka tehniskā apskate izieta, policijai ir tiesības bez protokola sastādīšanas atņemt autovadītājam braukšanas tiesības, izsniedzot kvīti, kura ļauj tikai veikt nepieciešamās darbības, lai automašīna tiktu nogādāta līdz tehniskās apskates vietai.

Arvalstu autotransportam tā aizmugurējā daļā jābūt uzlīmei ar valsts pieņemto apzīmējumu. Izplūdes gāzu koncentrācijas pār-

baude var notikt uz jebkura iekšzemes ceļa pēc ceļu policijas ieskatiem.

Attiecībā uz tonētiem stikliem Spānijas normatīvie akti paredz, ka stikli, spoguļi, kas atrodas autotransporta vadītāja redzeslokā, nedrīkst nekādā veidā izkropļot redzamo attēlu caur tiem vai maldināt vadītāju attiecībā uz objektu un ceļa zīmju krāsu. Tātad Spānijā neto stiklu lietošana nav atļauta.

Spānijā ir arī stingri aizliegti pārvietoties pa publiskajiem ceļiem transportā, kam ir riepas ar radzēm. Nepieciešamības gadījumā jālieto īpašas elastīgas saites, kas nosedz radzes, bet kalnainos apvidos ziemas laikā ir jāizmanto ķēdes, kas atvieglo pārvietošanos.

Municipālā policija ir tiesīga evakuēt transportlīdzekli, kurš novietots neatļautā vietā vai traucē, aprūtinā satiksmi. Soda nauda par šādām aktivitātēm atkarīga no pārkāpuma smaguma pakāpes: viegla, vidēji smaga vai smaga. Sods par viegļu pārkāpumu var

būt līdz 15 000 Pts (plus evakuācijas dienesta noteiktā transportēšanas maksa, kas ir apmēram 5000 Pts un vairāk). Vidēja smaguma sods — līdz 50 000 Pts, bet sods par smagu pārkāpumu — 100 000 Pts: Ja sodītais transportlīdzekļa vadītājs neuzrāda noteiktu dzīvesvietu Spānijā, viņam soda naudas samaksa var tikt pieprasīta uz vietas.

Ja vadītājs sodu atsakās maksāt, viņa transportlīdzeklis var tikt aizturēts. Soda nauda par braukšanu bez dokumentiem (tehniskās pases, vadītāja apliecības), kā arī braukšanu ar automašīnu, kas neatbilst tehniskajām prasībām, var tikt noteikta 15 000 līdz 250 000 Pts apmērā. Ja autovadītājam par pārkāpumu noteikts naudas sods līdz 50 000 Pts, viņam var tikt atņemta vadītāja apliecība uz laiku līdz trim mēnešiem, ja līdz 100 000 Pts, tad uz laiku līdz sešiem mēnešiem, ja līdz 250 000 Pts — uz laiku līdz vienam gadam.

VALASBRĪŽIEM

Lai nesaskumst ziedu pušķis

Mēdz teikt — no sirds dāvinātiem ziediem esot ilgāks mūžs, ātri novīstot vien formālas pieklājības pēc pasniegtie. Kā paildzināt ātri vīstošās burvības mūžu?

Kam garāks mūžs

Ziedu pušķa mūžs atkarīgs no tā sagatavošanas kvalitātes. Galvenais, lai veidojums nebūtu paviršs. Izturīgāki ir tā saucamie kompaktie pušķi — ziedi tajos sakārtoti blīvi un precīzi. Rēķinieties: jo īsākā kātā zieds atstāts, jo tas būs izturīgāks — tā augam vienkārši vieglāk atdzerties. «Kā mēs redzam, blīvā pušķī ziediņi balsta cits citu un tik ātri nesaskumst. Šādi veidoti pušķi varbūt neizskatās tik lieli, tomēr arī tos var veidot ļoti greznus, turklāt blīvie pušķi ir vieglāk transportējami.» stāsta ziedu salona «Florestans» vadītāja Ilze Spangere. Savukārt, ja pušķis veidots izvērsti, sakārtots pavirši vai arī ziedi atstāti garos kātos, tā mūžs, visticamāk, nebūs garš.

Reanimācijas pasākumi

Orhidejas, antūrijas, strelēcijas, lilijas cēli un svaigi vāzē izskatīsies pat veselu mēnesi. Turpretī puķuzirņu mūžs ir vienu nedēļu — no vienas līdz četrām dienām. Floristiem ir kāds pārbaudīts ieteikums, kā reanimēt šķietami apvītušu puķu pušķi. Vispirms ziedu kātiem atjauno griezumam vietas. Tad kātiņus aptuveni centimetru dziļi ieliek ūdenī vai verdošā ūdenī — uz 10-15 minūtēm, līdz no griezumam

vietām vairs neplūst arī gaisa burbuliņi. Ziediem ar koksnaiņiem kātiem vislabāk palīdz atdzīvoties silts ūdens, ar tādu ieteicams atdzirdināt arī citas stipri apvītušas puķes. Kā pārliecinājušies floristi, augi vairāk mīl vēsu telpu, taču ne ledainu ūdeni.

Vannā nepeldināt!

Nav savstarpēji nesaderīgu ziedu, kompozīciju var veidot, liekot kopā gan pļavu puķes, gan eksotiskus augus. Vienīgais nosacījums — ziediem ir jābūt atdzirdinātiem. Pretējā gadījumā citiem augiem var traucēt sula, kas izdalās no atsevišķām puķēm, kā arī izteikti smaržīgie ziedi — lilijas, nelķes.

Piemērotākais laiks ziedu

griešanai ir vakars vai agrs rīts, pusdienlaikā grieztie ziedi novīst visātrāk. Ideāli, ja tikko nogrieztiem ziediem vispirms ļauj atdzerties. Šim procesam jāatvēr vismaz 3-4 stundas, bet vislabāk, ja vakarā grieztie ziedi vēsā vietā ūdenī nostāv visu nakti. Ziedus nepeldina vannā, ūdenī liek tikai kātus, jo ziedlapiņām nepatīk mērcēšana. Par šo floristu ieteikumu var pārliecināties tie, kuriem pašiem ir dārzs — uztaisiet vienu pušķi no atdzirdinātiem ziediem, otru no svaigi grieztiem ziediem un pēc dažām stundām salīdziniet tos: par pēdējo jūbilārs diez vai priecātos.

Svarīga tīra vāze

Galvenais priekšnoteikums

griezta zieda ilgmūžībai ir tīra jo tīra vāze. Vāzes jāmazgā tāpat kā mazgājam savus pusdienus traukus. Nosēdumi, kas veidojas uz vāzes sienām, ir mikrobi, kas veicina pušanas un bojāšanās procesus. No pušķa noteikti vajag izņemt visus bojātos ziediņus, tad kārtojums jūs priecēs ilgāk.

Otrs noteikums — ūdens vāzē, īpaši vasarā, jāmaina divas reizes dienā. Mainot ūdeni, ieteicams apgriezt arī augu kātus. Atjaunot griezumam vēlams ar asu nazi, griežot slīpi un precīzi, jo visvairāk ūdeni augšs saņem tieši caur griezumam vietu.

Saīsināti pēc preses materiāliem

Kas tā tāda — zaļā tēja

Latvijā ir mainījusies iedzīvotāju attieksme pret savu veselību un liela daļa cilvēku pievēršas veselīgam dzīvesveidam. Pētījumi pierāda, ka mūsu valstī arvien palielinās pieprasījums pēc zaļās tējas.

Daži fakti par zaļo tēju

Izrādās, ka zaļā tēja satur 10 reizu vairāk karotīna nekā burkāni, četras reizes vairāk C vitamīna nekā citroni un trīs reizes vairāk E vitamīna nekā spināti. Kā zināms, tieši E vitamīns palīdz aizkavēt novecošanos, tāpēc zaļā tēja tiek plaši izmantota ārstnieciskajā kosmētikā. Savukārt A vitamīns ir zaļās tējas lapas elements, kas nešķīst ūdenī, tāpēc jāpāņi savu tēju pēc dzeršanas nemet ārā, bet

gan apēd kā salātus. Tiek uzskatīts, ka tādējādi organismā tiek pilnībā uzņemts gan A, gan E vitamīns. Šīs tējas sastāvā ir arī daudzi B grupas vitamīni, cilvēkam ļoti nepieciešamās aminoskābes un minerālvielas. Tā ir antiseptiska, tāpēc tēju iesaka lietot dažādu iekaisumu un vīrusu slimību profilaksē, piemēram, gripas un saaukstēšanās gadījumos. No medicīniskā viedokļa lielākā uzmanība tējai tiek pievērsta tieši vēža profilaksē, kaut gan dažu valstu mediķi šo faktu noliedz. Jaunākie pētījumi liecina, ka, lietojot dienā 10 tases zaļās tējas, iespējamība saslimt ar vēzi samazinās par 40 procentiem.

Zaļā tēja mazina stresu, nomierina nervu sistēmu, dod enerģiju, normalizē asinsspiedienu un holesterīna līmeni asinīs. Turklāt zaļā tēja palīdz cīnīties pret sliktu elpu. Tās anti-

septiskās iedarbības dēļ tēja jālieto no rītiem uzreiz pēc pamanošanās un pirms zobu tīrīšanas. Zaļā tēja satur arī fluoru.

Pareiza tējas pagatavošana

Latvijā pašlaik nopērkamas ļoti daudzas zaļās tējas šķirnes, tāpēc to var nogaršot ikviens. Tomēr, lai izjustu tās īsto garšu un saglabātu ārstnieciskās īpašības, tā ir pareizi jāpagatavo. Zaļā tēja ir jāaplejš ar nedaudz atdzesētu, apmēram 70 grādu karstu ūdeni. Tādas temperatūras ūdeni iegūst, ja pēc tā uzvārīšanas pagaida 3-4 minūtes. Turklāt zaļo tēju var apliet vairākkārt — aptuveni četras reizes, un pēc apliešanas tai jāļauj ievilkties 2-3 minūtes. Pirmā uzlējuma tēja ir visaromātiskākā, bet pēc trešā un ceturta uzlējuma tēja pamazām zaudē gan garšu, gan aromātu.

Vislabāk tējas pagatavošanai izmantot «dzīvo» ūdeni, jo to nevajag uzvārīt, bet tikai sakarsēt. Līdz ar to tas pilnībā ļauj izpausties tējas aromātam un garšai. Lai pagatavotu «normāla stipruma» tēju, 200 g tilpuma krūzei nepieciešama viena tējkarote zaļās vai melnās tējas vai divas tējkarotes augļu tējas.

Kur baudīt tēju?

Zemēs, kurās ir senas tējas dzeršanas tradīcijas, šis dzēriens tiek pasniegts lapenēs un tā dzeršana tiek pārvērsta par rituālu. Pamazām šī tradīcija tiek ieviesta arī Latvijā. Vērmānes dārzā izveidots tējas namiņš, kur šo dzērienu var baudīt, pat zvilnot uz spilveniem, bet drīzumā Rīgā iecerēts uzcelt tējas terasi no stikla.

«Rīgas Balss» pielikumam «Bode»

Astroloģiskā prognoze augustam

Auns. Augusts ir iedvesmas mēnesis. Radoša personība sasniegs virsotni savā attīstībā. Citi meklēs mīlestību un nebūs vilušies.

Vērsis. Augusts prasīs iecietību pret laulības partneri, vecākiem un ģimenes locekļiem. Cieniet mājinieku brīvību. Rikojieties, lai saglabātu māju un mantu, saprātīgi izmantojiet finanses.

Dvīņi. Augusts aktīvi orientēs uz konstruktīvu darbību. Noskaņojieties uz grūtību pārvarēšanu, pozitīvu domāšanu. Attiecības ar partneri prasīs savaldību.

Vēzis. Augusts veicinās finanšu problēmu risinājumu un labāka darba meklējumus. Mēneša otrajā pusē būs jaunas iepazīšanās, sabiedriski pasākumi, jaunumi. Tuvinieki palīdzēs tikt galā ar problēmām. Sievietes var satikt nākamo vīru vai draugu.

Lauva. Augustā enerģētiskais potenciāls virzīsies uz augšu. Kosmoss ir labvēlīgs tiem, kas visu dara patstāvīgi. Neatstājiet novārtā garīgo pilnveidi. Labvēlīgs laiks jebkurai aktivitātei, sākot ar profesiju un beidzot ar mīlestību.

Jaunava. Augusts būs diplomātisks laiks, kurā jūs apsteigsiet sāncensus un konkurentus. Taču ir arī cits paņēmieni, kā izvairīties no problēmām: kļūstiet par labo eņģeli tuviniekiem. Tā kā šis ir pēdējais mēnesis pirms jūsu dzimšanas dienas, organisms ir novājimāts un vārgs. No 18. līdz 22. datumam var piepildīties slepena vēlēšanās.

Svari. Augusts būs izdevīgs finanšu darījumiem, lietišķo kontaktu un sadarbības uzsākšanai. Visu mēnesi jāpievērš uzmanība nīeru darbībai. Intīmās attiecības nerāsisies tik labvēlīgi kā lietišķās. Mīļotā cilvēka greizsirdība un pretenzijas var izraisīt nopietnu konfliktu.

Skorpions. Augustā jāpiesargās no augstāk stāvošu personu skaudības un nenovīdības. Jābūt uzmanīgam visās lietās.

Strēlnieks. Augustā var atgūt nokavēto. Mēneša pirmā pusē ir labvēlīga jebkuru jautājumu risināšanā. Īpaši veiksmīgs būs, kas prasa jūsu aktivitāti un uzmanību. Vīlās izredzes ārzemēs, jo tur jūs var gaidīt jauna mīlestība, kā arī veiksmē biznesā. Saņemsiet materiālu atbalstu un dāvanas.

Mežāzis. Augustā aktuāla kļūs partnerattiecību problēma. Kontakti ar pretējo dzimumu nedos gaidīto efektu. Nebūs viegli atrast pienācīgu aizstājēju līdzšinējam partnerim.

Ūdensvīrs. Augustā iespējamas partnerattiecību un veselības problēmas.

Zivis. Augustā īpaši jā rūpējas par veselību. Mēneša otrajā pusē var rasties domstarpības ar tuviniekiem. Neļaujiet komplimentiem un glaimiem sagrozīt galvu. No 4. līdz 8. augustam iespējamas veiksmīgas un izdevīgas iepazīšanās, kā arī izredzes uz labāku darbu un peļņu.

Šonedēļ dzimšanas dienu svin
Riebiņu pasta nodaļas priekšiece
Natālija Volonte
pasta nodaļas Preiļi-1 pastniece
Tekla Afanasjeva,
Rimicānu pasta nodaļas pastnieks
Aigars Kirilovs.

«Novadnieks» sirsnīgi sveic jubilārus
un pateicas par laikraksta izplatīšanu.

Vēl ilgus gadus stipram būt,
Daudz prieka vēl no dzīves gūt,
Vēl sauli sirdī saglabāt
Un dzīvi mīlēt nepārstāt.

Laikraksts «Novadnieks»
un pagastu padomes
sirsnīgi sveic šīs nedēļas
jubilārus!

AGLONAS pagasts

☉ 60 gadi Reginai Kancānei,
Bronislavai Platacei

☉ 65 gadi Veronikai Grebežai,
Borisam Kuzminam

☉ 75 gadi Valentīnai Bleidelei

☉ 90 gadi Haristinijai Lomašai
AIZKALNES pagasts

☉ 50 gadi Edgaram Šucam,
Jevgēnijam Zimelim

☉ 70 gadi Annai Bukai
GALĒNU pagasts

☉ 50 gadi Aleksandram Belovam
PREIĻU pagasts

☉ 60 gadi Elvirai Saulītei

☉ 65 gadi Martai Olgai Golubevai

☉ 85 gadi Katrinai Vanagai
RIEBIŅU pagasts

☉ 55 gadi Jānim Bernānam

☉ 60 gadi Leontinai Pauņinai

☉ 75 gadi Jezupatei Pastarei-Zvidrai
ROŽKALŅU pagasts

☉ 55 gadi Olgai Lazdānei

☉ 60 gadi Fevronijai Krasņakovai

☉ 70 gadi Genovefai Vingrei
ROŽUPES pagasts

☉ 70 gadi Skaidritei Ancānei,
Teklai Skrūzmanei

☉ 80 gadi Aleksandrīnai Dubovskai
RUDZĀTU pagasts

☉ 55 gadi Vilnim Savickim

☉ 80 gadi Bronislavai Šarakai
RUŠONAS pagasts

☉ 65 gadi Fjodoram Jekimovam

☉ 70 gadi Lukerijai Samovičai

☉ 75 gadi Viktorijai Rutkovskai

☉ 85 gadi Vasilisai Mitrofanovai
SAUNAS pagasts

☉ 55 gadi Annai Konstantinovai

☉ 60 gadi Venerandai Mežinskai

☉ 65 gadi Monikai Ūzuliņai,
Pāvilam Krasnais

☉ 70 gadi Bronislavai Rožānei
SILAJĀNU pagasts

☉ 67 gadi Polijektam Krotovam

☉ 73 gadi Jevdokijai Komlačovai

☉ 74 gadi Semjonam Zabalujevam
SĪLUKALNA pagasts

☉ 75 gadi Antoņinai Čeičiniecei
STABILNIEKU pagasts

☉ 65 gadi Jānim Brokam

☉ 70 gadi Antoņinai Trūpai

☉ 75 gadi Jānim Puzākam

☉ 94 gadi Leokādijai Salīnai
TURKU pagasts

☉ 64 gadi Ēvaldam Ūdrasolam

☉ 72 gadi Pēterim Lāčkājam

☉ 74 gadi Marijai Gogoļevai

☉ 77 gadi Vasilijam Kuzminam
UPMALAS pagasts

☉ 50 gadi Nikolajam Poplavskim

☉ 81 gads Monikai Znotiņai

☉ 83 gadi Natālijai Suharevai
Sveicam piļngadniekus!

☉ Juri Sturinieku Galēnu, Zani
Kūku, Danu Odnorogu Rožupes, Māri
Daškeviču, Armandu Seimani Rudzā-
tu, Zitu Āriņu Turku pagastā.

Sagatavots pēc pagastu padomju
sniegtajam ziņām

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA, LĪDZJŪTĪBAS

NOSLĒGTS PIRKUMA LĪGUMS

PRIVATIZĀCIJAS AGENTŪRA PAZĪNO: noslēgts šāds zemesgabala pirkuma līgums:

Zemesgabala adrese, zemes kadastra numurs	Zemesgabala platība (m ²)	Zemes īpašuma reģistrācija zemesgrāmatā	Pirkuma līguma datums	Zemesgabala pircējs
Raiņa bulvārī 22, Preiļos; Nr.76010040310	1716	Preiļu pilsētas zemesgrāmatā, 2000.gada 2.martā, folijas Nr.4642	9.07.2001.	Apdrošināšanas akciju sabiedrība "Latva" Reģ.Nr.000301293

Ar pilnu sludinājuma tekstu interesenti var iepazīties 2001.gada 25.jūlija laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", Nr.111(2498), ielikums Nr.30(134).

Licencēta firma pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus

Preiļos. Raiņa bulvārī 15, tālr. 5307068 līdz plkst. 12, 23024 vakaros;

Līvānos. Stacijas ielā 1, tālr. 44228 dienā, 41221 vakaros.

Z/s «Vidsētas» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas.

Samaksa uz vietas.
Tālr. 55645, 55649, 55796, 6563019.

Iepērkam mājlopus gaļai.

Tālr. 24147, 21956.

VIĻĀNU 41. ARODVIDUSSKOLA uzņem audzēkņus šādās profesijās:

● ELEKTROMONTIERIS AUTOVADĪTĀJS.

Audzēkņus ar vidējo izglītību pieņem uz otro kursu.

● DRĒBNIĒKS (ar prasmi konstruēt, modelēt, piegriezt un šūt VISU VEIDU SIEVIEŠU APĢĒRBU).

Mācību ilgums 3 gadi.
Mācības latviešu un krievu valodā.

● Arodvidusskolu absolventiem piedāvā apgūt vidējo izglītību izlīdzinošajā ģimnāzijas kursā (1 gads).

Skolā maksā stipendiju, ceļa kompensāciju, nodrošina ar dienesta viesnīcu. Ir ēdņīca.

Skolas adrese: Kultūras laukums 1, Viļāni, Rēzeknes raj., LV-4650.
Tālr. (46)62150,
tālr./fakss (46)62126.

Lielveikalā SIA «Degas» Preiļos, universālveikalā uzsākta Vācijā un Latvijā ražoto mēbeļu tirdzniecība.

Iespējama mēbeļu pasūtīšana pēc kataloga, lizings, darbojas atlažu sistēma, piegāde.

Plaša izvēle, laba kvalitāte.

Lai arī lūdzam!

Iepērkam liellopus, jaunlopus, teļus, aitas, zirgus, cūkas dzīvsvārā.

Tālr. 55798, 23887, 9183601, 6461550.

Jēkabpils autobusu parka Preiļu filiāle iepērk malku 400 m³ ar piegādi.

Uzziņas pa tālr. 22117, 9120795.

3. un 6. augustā pārdos melnus un brūnus jaunputnus (3,5-6 mēn.), brūnas dējējvistas un gaiļus. Anspokos 7.00, Aizkalnē 7.10, Pelēcos 7.25, Ārdavā 7.40, Aglonā 7.55, Jaunaglonā 8.10, Aglonas st. 8.25, Baškos 8.35, Kastīrē 8.40, Gaiļšos 9.00, Preiļos 9.15, Sutros 10.10, Rožupē 10.25, Vanagos 10.35, Līvānos 11.00, Pētērnīkos 11.30, Rudzātos 11.45, Priekuljos 12.00, L.Ansposkos 12.10, Smeltesos 12.20, Polkoronā 12.35, Galēnos 12.45, Stabulniekos 13.00, Pieniņos 13.15, Riebiņos 13.30, Ančķinos 13.50, Vārkavā 14.00, Upmalā 14.15, Arendolē 14.30. Tālr. 21270, 1-9186065.

2. augustā pārdos diennakti vecus šķirotus cājus (Ls 0,20-0,40), melnus (2 mēn.), brūnus (4-6 mēn.) jaunputnus no Ls 1,30, 3 nedēļas vecus pilēnus, pelēkus zoslēnus, dējējvistas (10 mēn.), cāļu barību: Līvānos 7.00, Rožupē 7.20, Sutros 7.35, Ančķinos 7.50, Vārkavā 8.00, Upmalā 8.15, Raudaukā 8.35, Pelēcos 9.00, Nīdermūižā 9.15, Ārdavā 9.30, Aglonas st. 9.45, Aglonā 10.00, Jaunaglonā 10.15, Aizkalnē 10.40, Preiļos 11.00, Riebiņos 11.20. Tālr. 3120196, 9652096.

Pārdod

T-40 AM. Tālr. 9649617;
steidzami traktoru T-40 AM. Tālr. 9738825;
2 istabu dzīvokli. Tālr. 21601 pēc 20.

Dažādi

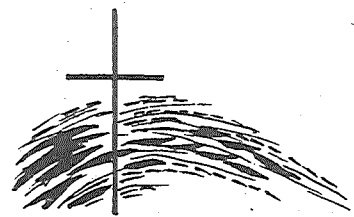
Vajadzīgs cilvēks veca cilvēka pieskatīšanai. Tālr. 50466.

- Firma pērk un pārdod sertifikātus.
- Sniedz juridiskus pakalpojumus.
- Pieņem pasūtījumus spiedogu, zīmogu un vizītkaršu izgatavošanai.
- Pieņem pasūtījumus dokumentu noformēšanai IU, ZS, SIA, paju, kooperatīvo sabiedrību reģistrēšanai, likvidēšanai, izmaiņu statūtos ar tālāku dokumentu reģistrēšanu Uzņēmumu reģistrā. Adrese: Preiļos, Raiņa bulvārī 13 (poliklīnika), 3. stāvā, 302. kab. Tālr. 22770, 6559587.

3. augustā plkst. 9.00
Rušonas pagasta Rutkovsku —
Kažu kapu uzkopšanas talka.
5. augustā plkst. 16.00
kapusvētki.

Pērk lopus dzīvsvārā un gaļu.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 55743, mob. tel. 9199314.

Manī, māt, mīlu pret cilvēkiem radīji,
Dzīvei lai stiprs būt varu.
Cauri bargajam sūrumam vadīji,
Lai es ietu lielceļu garu.
Serojam kopā ar Jāni Taškānu.
MĀTI zemes klēpī guldot.
SIA «Lauku tehnika» kolektīvs

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdus, kas mierināt spētu,
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā lai tev palīdzētu.
Skumju brīdī esam kopā ar mūsu
kolēģi Kristīni Kursiti, TĒVU
mūžībā pavadot.
Pelēču pamatskolas skolotāji un
tehniskie darbinieki

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

◆ 1. augustā pulksten 10.00 rajona padomes sēde.

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

◆ 3., 6., 7. un 8. augustā pulksten 20.00, 5. augustā pulksten 20.00 un 22.00 fantastiska filma «Mūmija atgriežas».

Riebiņu kultūras nams

◆ 4. augustā pulksten 22.00 diskotēka. Didžejs Lurix.

Rožkalnu kultūras nams

◆ 4. augustā pulksten 20.00 sarīkums pensionāriem. Spēle duets «A + B».

Pelēču kultūras nams

◆ 4. augustā pulksten 22.30 diskotēka «... un pašam patīk».

Stabulnieku kultūras nams

◆ 4. augustā pulksten 22.00 dejas. Spēle «Trīs vīri laivā».

Vārkavas pagasts

◆ 4. augustā Vārkavas pagasta estrādē Latgales novada amatiertheātru saiets. Sākums pulksten 17.00. Programmā kolektīvu vizītkartes, jautrā stafete, noslēgumā Līvānu kultūras nama amatiertheātra izrāde «Bīstamais vecums». Zaļumballē spēlēs grupa «Vējš».

Upmalas pagasts

◆ 3. augustā pulksten 22.30 pagasta estrādē diskotēka «... un pašam patīk».

Preiļu novads

◆ 3. augustā pulksten 22.00 Liču kultūras namā balle — diskotēka. Aldis Drēģeris ar jauno programmu. Sagatavoja L.Rancāne

ANEKDOTES

Satiekas divas draudzenes. Vienai līdzi ir dēls, kuram apsaitēta seja. Otra jautā:
— Kas tad tavam Pēterītim noticis?
— Muti pārplēsa!
— Kā tā — pārplēsa?
— Riekstu grauza un pārplēsa. Lūk, tev:
«Mamma, nopērc kokosriekstu!»...

◆◆◆
Laivu stacijas glābējs:
— Laiva ar numuru 99! Ar jums kaut kas noticis?
Klusums...
— Atkārtoju!!! Laiva ar numuru 99! Ar jums kaut kas noticis?
Kāds pēkšņi kļiedz:
— Mums te vispār ir tikai 80 laivu!
— Laiva ar numuru 66! Ar jums kaut kas noticis?

◆◆◆
— Mēs ar sievu satiekāties Jaungada karnevālā.
— Cik romantiski!
— Kur nu vēl romantiskāk! Biju pārliecināts, ka viņa sēž mājās ar bērniem...